

PRODIRANJE PROTI VARŠAVI IN RIGI.

SRBI BODO MORALI ZAPUSTITI DRAČ.

DESNO KRILLO HINDENBURGOVE ARMADE SE PRIBLIŽUJE VARŠAVI, LEVO PA RIGI. — NEMŠKE IN AVSTRIJSKE ARMADE SO POPOLNOMA NAVEZANE DRUGA NA DRUGO. — RUSI SO SE NA VEČ MESTIH UMAKNILI. — NA RUSKO-POLJSKEM IN V GALICIJI JE 48 AVSTRIJSKIH IN NEMŠKIH ARMADNIH ZBOROV. — POROČILA IZ GALIPOLISA SO ZELO NEJASNA IN POMANJKLJIVA. — GRKI V MALI AZIJI.

Položaj na vzhodnem bojišču.

Budimpešta, Ogrsko, 19. julija. Iz glavnega stana avstrijske armade so danes sporočili, da so Rusi že začeli zapuščati Varšavo in da spravljajo svoj vojni material v trdnjavo Brest-Litovsk. Kakor hitro preženeta zavezniška Rusa z Rusko-Poljskega, jima je vsa pot odprta. Glavno ulogo bodo v prihodnje igrali tri armade: armada generala Hindenburga, generala Maekensena in avstrijskega nadvojvode Josipa Ferdinanda.

Desno krilo Hindenburgove armade se je skoraj že čisto približalo Varšavi, levo je pa v Kurlandiji in je oddaljeno komaj trideset milj od Rige. Maekensen se približuje Lublinu in železniški progi, ki veže Ivangorod in Cholm.

Londonjska vest.

London, Anglija, 19. julija. — Tukajšnji vojaški strokovnjaki so menjajo, da je na Rusko-Poljskem šest do sedem milijonov vojakov, ki bodo stopili v akcijo. Če ne bo drugače, bodo morali Rusi začasno zapustiti Varšavo in se umakniti za notranjo obrambno črto.

Nemški general Buelow, ki je se pred kratkim poveljeval neki armadi na zapadnem bojišču, prodira z močno kavalerijsko kolono proti Rigi, med Njemnom in Vislo je pa pognal general Gallwitz na nekaterih krajih Ruse v beg. — Iz Petrograda poročajo, da so bili Rusi prisiljeni zapustiti nekaj postojank, kljub temu se pa še vedno na vseh točkah ustavljajo sovražniku. V južnem delu Poljske operira general Maekensen. Njegova armada je dobila povelje zavzeti del železniške proge pri Lublinu.

Rusko poročilo.

Petrograd, Rusija, 19. julija. — Ruski generalni štab je izdal danes poročilo, v katerem pravi, da se je desno krilo armade generala Hindenburga skoraj čisto približalo trdnjavi Novi Georgijevsk, toda s tem ni nemški vojskovodja dosegel onega, kar je nameraval. Ruske čete na severu, ki so se začele v soboto umikati, so se zopet ustavile in stopile na nekaterih mestih v ofenzivo. Najvažnejše za Ruse je, da preprečijo sovražniku prehod preko reke. Nemške in avstrijske armade so navezane čisto druga na drugo, in ne more nobena samostojno operirati. To je za Nemece zelo slabo, ker sta dve armadi popolnoma brez moči, če je tretja poražena. Zaenkrat se še ne da čisto nič sklepati, kako se bo končala ogromna borba na Rusko-Poljskem. Če bodo imeli Nemci vsaj delne uspehe, bodo hoteli skleniti z nami mir, s tem pa mi ne bomo zadovoljni. Mi se bomo borili do zadnjega in končno moramo zmagati.

Nemci in Avstriji imajo sedaj v Galiciji in na Rusko-Poljskem kakih 47 armadnih zborov, to je okoli dva milijona mož. Sedem armadnih zborov je v Kurlandiji, sedem v okolici Orzyca, pet ob Njemnu, štirinajst med Vislo in Bugom, osem pa med Bugom in Dnestrom.

Situacija na Galipolisu.

Berlin, Nemčija, 19. julija. — Ob Dardanelah vlada skoraj popoln mir. Turki so zadnje dni parkrat obstrlevali sovražniške postojanke in napravile precejšno škodo. Turki generalni štab na kratko poroča, da se ni na Galipolisu ničesar posebnega prigodilo ter da se situacija v Kavkazu ni nič izpremenila.

Zavezniške izgube.

London, Anglija, 19. julija. — V parlamentu je bila stavljena interpelacija, koliko izgub so imeli dosedaj zavezniški na Galipolisu in ob maloazijski obali. Ministrski predsednik je odvrnil, da so izgube Angleži, odtkrat ko so izkrcali čete na Galipolisu pa do 15. tega meseca 42.434 vojakov. Častnikov je padlo 1933, 6151 jih je bilo pa ranjenih. Ministrski predsednik ni povedal, koliko angleških vojakov je sedaj na Galipolisu.

Atensko poročilo.

London, Anglija, 19. julija. — Atenski dopisnik nekega tujakšnega lista je sporočil: — Položaj na Galipolisu je za zavezniške zelo ugoden. Sedaj prodirajo na celi fronti, težka francoska artilerija jih pa podpira. Zavzeli so več postojank, ki so zanje izvanredno velike važnosti. Podrobnosti še niso znane.

Amerikanci so Turkom nevarni.

London, Anglija, 19. julija. — Neki tujakšnji list je baje iz zanesljivega vira izvedel, da namerava turška vlada izgnati vse Amerikance, ker so prijatelji Angležev, Francozov in Rusov ter potemtakem Turkom nevarni. — Ameriške misionarje so baje že začeli izganjati.

Stališče Grške.

Atene, Grško, 19. julija. — Turške oblasti so zapovedale grškim prebivalcem v Avialiku in drugih maloazijskih mestih, da naj se takoj podajo v notranjost dežele. Grška vlada je vložila proti temu oster protest. Grških prebivalcev v Mali Aziji je kakih 25.000. Če protest ne bo ničesar pomagal, bo poslala Grška Turčiji ultimatum.

Rusko ministrstvo.

Petrograd, Rusija, 19. julija. — Reorganizacija ruskega ministrstva še dosedaj ni končana. Danes je bilo razglašeno, da je demisioniral justični minister Scegovitov. Vojni minister Suhomlinov in notranji minister Maklakov, sta kakor znano, že pred več tedni odstopila.

Spor radi Albanije.

Ženeva, Švica, 19. julija. — Razvoj stvari v Albaniji je imel za posledico, da se je poostrišlo razmerje med Italijo in Srbijo in v Rimu se na zelo neugoden način kritizira kampanjo, z katero so započeli Srbi v Albaniji. Ko je prišlo v Rim poročilo, da so zasledili Srbi Drač, je staval italijanski zunanji urad na Srbijo zahtevo, da izprazni mesto. Srbi so se nato umaknili iz Drača, a srbska vlada je dvignila proti temu umešavanju Italije protest pri vladah Francije, Anglije in Rusije in srbske čete imajo zasedene strateške postojanke v bližini albaniskega glavnega mesta.

Bulgarska zaprla meje.

V nekem poročilu iz Sofije se glasi, da je ustavila bulgarska vlada železniški promet s Turčijo.

Upad Črnogorcev v Bosno.

Rim, Italija, 19. julija. — Črnogorske čete so zasedle kraj Gabela v Bosni po bitki z avstrijskimi četami, v kateri so ostali Črnogorci zmagoviti.

Carinska konferenca v Berlinu.

Berlin, Nemčija, 19. julija. — Dne 23. in 24. julija se bo vršilo v Berlinu posvetovanje, kojega predmet bo carinska zveza med Nemčijo in Avstrijo.

Z zapadnih bojišč.

Naskoki pri Souchez.

Francozi so odbili nemške naskoke na fronti 1200 metrov. Novo utrjevanje Pariza.

IZ LOTARINGIJE.

Francozi poročajo o bojih prednjih straž, ki so izpadli zanje ugodno. Mornariški topovi.

Pariz, Francija, 19. julija. — Francosko vojno ministrstvo poroča danes v svojem oficijelnem popoldanskem poročilu, da se je ostro obstrlevala francoske pozicije pri St. Georges ter vas in cerkev v Boesinghe v Artoisu so vprizorili Nemci krog polnoči zapadno in južnopolno od Soucheza naskok na 1200 metrov široki fronti, katerega se je pa odbilo. V okolici St. Hubert v Artonih se je istotako izjalovil neki nemški naskok in pri Apremont so se vršili spopadi, pri katerih se je uporabljal bombe.

Iz Lotaringije se poroča o bojih prednjih straž, pri katerih so bili Francozi uspešni.

V večernem poročilu vlade se glasi, da se je vršila pri Souchez ostra kanonada. Na višinah pri Maas so vprizorili Nemci večeraj popoldne dva naskoka na francoske pozicije na obronkih pri Sonvaux, a se jih je odbilo. Neki francoski aeroplan je padel na tla v sled ognja nemških strojnih pušk, in sicer v nemške črte. Aeroplan je gori in francoska artilerija ga je popolnoma razdejala.

Utrjevanje Pariza.

Razvoj stvari na Poljskem se zasleduje tu z veliko napetostjo in pred uradi listov se zbirajo velike gručaste ljudi, ki željno pričakujejo najnovejših vesti z ruskih bojišč.

Tukaj krožijo vesti, da je obljubil nemški cesar maršalu Hindenburgu poveljstvo na zapadu, če se mu posreči zavzeti Varšavo. Poročila iz Švice zagotavljajo, da bi nemški cesar menjajo, da bi pregnanje Francozov iz Lotaringije napravilo slednje bolj unete za sklep miru, tudi če bi se v istem času vprizorjeno prodiranje proti Parizu izjalovilo.

Joffre pa medtem ni počival, temveč odredil vse potrebno, da se ustavi eventualno prodiranje Nemecev. Pariz je zavarovan z več pasovi novih utrdbenih črt in tudi Calais in druge točke ob obali so dobile nove utrdb.

Mornariški topovi na zapadni fronti.

London, Anglija, 19. julija. — Angleške čete uporabljajo na zapadni fronti dvajset 15palčnih mornariških topov in dasiravno je to dejstvo v Angliji malo znano, se vendar zagotavlja, da je streljanje iz teh topov proti nemškim pozicijam zelo uspešno. Dva teh topov so posodili Francozi.

Belgijci ne smejo v vojno.

Bruselj, Belgija, 19. julija. — General v. Bissing, nemški generalni guvernir v Belgiji, je izdal danes proklamacijo, s katero se prepoveduje možnim v starosti od 16—40 let oditi iz dežele ter služiti na kak način deželam, s katerimi se nahaja Nemčija v vojni. Prestopek se kaznuje z globo 10 tisoč mark ali zaporom do 5 let.

Natakar toži za odškodnino.

Ernest A. Lenz, ki je bil svoj čas natakar v newyorški restavraciji 'Kaiserhof' toži Bernharda Stahla za \$10.000 ker je zadnji izjavil, da je sprejel Lenz le onega natakarja v službo, ki mu je plačal najmanj \$20.

Jeklarne zopet obratujejo.

Wheeling, W. Va., 19. julija. — Zadnje jeklarne v tem okraju, ki so še počivale, so pričele obratovati. Dva tedna bo treba, da se vse uredi ter sprejme na delo pet tisoč delavcev, ki so zadnjih 14 mesecev 'počivali'.

Italijanska križarka

"Giuseppe Garibaldi" potopljena od Avstrijcev.

Neki avstrijski podmorski čoln je potopil italijansko križarko, vsebujočo nad 7000 ton.

500 MOŽ POSADKE.

Iz italijanskih virov se poroča, da je položaj ob Soči ugoden za Italijane.

Rim, Italija, 19. julija. — V nedeljo jutraj se je podala eskadra italijanskih križark, obstoječa iz bojnih ladij "Varese", "Francesco Ferruccio", "Giuseppe Garibaldi" in "Viktor Pisani" pred Kotor ter otvorila ogenj na avstrijske utrdb.

Tekom operacij je zapazil italijanski poveljnik, da se nahaja v pristanišču večje število avstrijskih križark ter je sklenil radi tega, da se umakne s svojim brodom (1) Dočim so se italijanske križarke odstranjevale, so jih napadli sovražni podmorski čolni in "Giuseppe Garibaldi" se je potopil, zadet od sovražnega torpeda. Večji del posadke se je rešil.

"Giuseppe Garibaldi" je bila križarka, vsebujoča 7234 ton. Dolga je bila 344 črtiljev ter je bila zgrajena leta 1898. Posadka je obsegala iz 550 mož.

Izguba avstrijskih podmorskih čolnov.

Pariz, Francija, 19. julija. — V nekem poročilu iz Rima se glasi, da je pribežnik iz Pulja izjavil, da se dva avstrijska podmorska čolna, ki sta bila oddala na poizvedovalno vožnjo ob italijanski obali, nista vrnila ter da se jih radi tega smatra izgubljenimi. Oba podmorska čolna sta baje imela na krovu gazolina le za štiri dni. (S to vestjo se hoče najbrž oslabiti utis potopa križarke "Garibaldi." — Opom. ured.)

Operacije na fronti.

London, Anglija, 19. julija. — Italijanski naskoki na utrjene avstrijske pozicije ob Soči tvorijo eno najbolj važnih operacij v sedanjih vojni. Avstriji imajo na svoji strani vse prednosti ter se nudi Italijanom velikanske težkosti pri vsakem koraku. Kljub vsem težkostem pa se je Italijanom že posrečilo prodreti avstrijsko bojno črto in sicer na štirih točkah, — pri Kobariidu, Tolminu, Plavi in Zagradu. To štiri postojanke, ki tvorijo del avstrijskih utrdb so oddaljene druga od druge nekoliko dvajset milj.

Italijanska armada je popolnoma prepričana, da bo končana zmaga na njeni strani. Isto je z italijanskim narodom, ki se danes zaveda, da ne bo vojna ne lahka, ne kratka (!)

Imel ženo štiri leta zaprt.

Policija je včeraj oprostila Mrs. Terezo Planata, katero je držal mož štiri leta zaprt v stanovanju. Blazna ljubosumnost je baje napotila moža, da je na tako nečloveški način postopal s svojo ženo. Okna stanovanja so bila zatrta in vrata zaprta z veliko ključavnico. Ženska je bila le površno opravljena ter je strašno izgledala. V zadnjih štirih letih je zapustila stanovanje le takrat, kadar se je selila in njena hrana je obstajala iz mrzlih spaghetti-jev, katere je prinesel mož domov. Potem anonimne očitke je izvedela policija za zločin in okrutega moža se je zaprlo.

Kruppove naprave.

Ženeva, Švica, 19. julija. — Včeraj se je vršilo v Essenu posvetovanje med uradniki družbe in zastopniki delavcev. Glasom poročil, ki so dospela v Bazel, se je trdilo uklonila ter privolila v zahteve delavcev. V poročilu se pa glasi nadalje, da je mir le začasen, da so delavci nezadovoljni ter da zapuščajo naprave.

Pogajanja v Cardiffu.

Uspeh posvetovanja je ostal strogo tajen, vendar se pa upa, da bo stavka kmalu končana.

Cardiff, Anglija, 19. julija. — Angleški municijski minister Lloyd George je dospel danes semkaj iz Londona ter skuša poravnati stavko premogarjev, ki postaja z vsakim dnem večja nevarnost za deželo. V spremstvu municijskega ministra se je nahajal Walter Runciman, predsednik trgovske zbornice.

Na kolodvoru se je zbrala velika ljudska množica in prišla je delegacija uradnikov premogarske unije, da sprejme vladne uradnike. Minister in deputacija sta se podala s kolodvora takoj v Park hotel, kjer se je vršilo posvetovanje med premogarji, posestniki rogov ter ministri. Glede posvetovanja satega se ni ničesar objavilo ter se le ve, da je predložil Lloyd George konferenci pisno ministrskega predsednika Asquitha. V Cardiffu prevladuje mnenje, da se je situacija vsled konference izboljšala in da je pričakovati poravnave.

V nasprotju s tem optimističnim naziranjem pa stoji opomba municijskega ministra, ki je baje odgovoril časniskim poročevalcem na vprašanje glede uspeha konference: — Situacija je zelo težavna in čim manj se govori o tem, tem boljše je. Vse, kar morem reči sedaj, je to, da upam na skorajšo poravnavo. — Minister je odklonil vsako nadaljnjo obravnavo glede tega vprašanja.

Med premogarji samimi je vsaki dan opaziti močnejše gibanje za to, da prevzame vlada sama za časa vojne premogorove.

London, Anglija, 19. julija. — Tiskovni urad je objavil danes zvečer izjavo glede obiska Lloyd Georgea v Cardiffu. V poročilu se glasi, da je opozoril municijski minister konferenco na resnost položaja in na slabe posledice, katere imajo stavke v sedanjem času. Izjavil je, da je nemogoče voditi uspešno vojno z stavko v deželi ter rekel, da ne more nobena vlada, ki nosi odgovornost za potek vojne, dovoliti, da bi spori med delavstvom in kapitalom ogrozili zmago.

Poslanik Page se posvetuje z Greyem.

London, Anglija, 19. julija. — Ameriški poslanik Page je imel danes popoldne v ministrstvu za zunanje zadeve daljše posvetovanje s Sir Edward Greyem. Domneva se, da je tvorila predmet pogovora poslanica Združenih držav, katero se je pred kratkim izročilo Angliji glede postopanja pred priznanimi sodišči.

Stavka krojačev.

Včeraj je imel odbor "Amalgamated Clothing Workers of America" sejo, ki je trajala skoraj sedem ur. Navzočih je bilo tudi nekaj zastopnikov tovarn. Gotovo bi sklenili kompromis, če bi se proti koncu ne zahteval neki organizator, da mora biti vsaka delavnica takozvani "closed shop" s čemur seveda niso bili zastopniki tovarn zadovoljni. Zastopnik neke tovarne je rekel: — Vi torej zahtevate da naj izženemo v teku 24 ur iz naših delavnic vse neunijske delavce. To nikakor ni mogoče. Če že ravno hočete, se bomo še jutri o tem posvetovali.

Če se zastopniki delavске organizacije in tovarn ne bodo zedinili, bo zastavkalo jutri v New Yorku 35.000 krojačev.

Nova metoda.

V Christ Hospital Jersey City, N. J., je demonstriral profesor Hagland iz San Franciscia novo metodo prenašanja krvi iz zdravega v bolnega človeka. Navzočih je bilo kakih dvajset zdravnikov, ki so se o novem izumu zelo pohvalno izrazili.

Preveč narave.

Ker so se kopale v Adamovi obleki, so bile včeraj v Nepsot, L. I., aretirane štiri osebe.

Carranzisti zapustili glavno mesto Mehike.

Revolucija v Vera Cruzu. — Carranzov general Calles je zavzel mesto Naco v državi Sonori.

STRAHOVLADA.

Dosedaj se še ne ve, zakaj je odšel Carranza iz glavnega mesta Mehike. Brazilijanski poslanik.

Washington, D. C., 19. julija. — Brazilijanski poslanik, ki zastopa interese Amerikancev v Mehiki, je danes brzojavil državnemu departamentu, da je Carranzov general Pablo Gonzales zapustil s svojimi četami glavno mesto Mehike, iz katerega je pred kratkim pregnal Zapatove pristaje. Dosedaj se še ni moglo dognati, kaj je temu vzrok. Nekateri pravijo, da se je to zgodilo iz vojaških ozirov, drugi pa iz političnih. Večkrat se je že dokazalo, da so vsi uspehi, ki jih imajo posamezni generali v Mehiki, le začasnega pomena. Kaj lahko je mogoče, da bo čez par dni zagospodoval v glavnem mestu Villa ali pa kak drug general, ki se bo pa za nekaj tednov moral umakniti Carranzu.

V Vera Cruzu je izbruhnila ustaja. Najbrže je Carranza potreboval vojakov in jih je zategadelj odpoklical iz Mexico City. Ustajo vodi general Armenta, dočim ima general Salazar v rokah vojaško upravo. Oba sta najboljša prijatelja generala Ville.

Ameriški generalni konzul se je odpravil domov. Državni departament ga je odpoklical, ker se ni mogel zediniti z brazilijanskim poslanikom glede razdelitve živil.

Douglas, Ariz., 19. julija. — Danes so zavzeli Carranzisti pod poveljstvom generala Calles mesto Naco v Sonori. Vilova posadka se ni skoraj nič ustavljala. General Calles je odredil, da se mora zapreti vse ameriške igralnice, plesišča in gostilne. Po preteku nekaj dni bo začel prodirati proti Nogalesu, kjer ima svoj glavni stan Villov guvernir Maytorena.

Iz pisem, ki so dospela sem, je razvidno, da so vladale v glavnem mestu Mehike, predno so ga zasedle konstitucionalisti strašne razmere. Vso oblast je imel neki odbor, ki je bil pod protektoratom generala Zapate. Odbor je dal najprej zapreti sto uglednih konservativcev in zapovedal, da se ne sme nikomur več reči "senor" (gospod), ampak samo "ciudadano" (državljan). Pred narodno palačo je stala gilotina. Šele, ko je general Gonzales zavzel mesto, je bilo konec te strahovlade.

Umor in samomor jetnika.

Reading, Pa., 19. julija. — Frank Snavey je bil danes v Berks County jetnišnici umorjen od sojetnika Puttinger, ki mu je prerazil vrat. Puttinger je izvršil nato samomor s tem, da se je obesil. Paznik je dal ob 6. uri nož za zajutrek in pol ure pozneje se je našlo oba jetnika mrtva. Boj se najbrž ni vršil, ker niso jetniki v drugih celicah ničesar slišali.

IZ URADA GLAVNEGA PREDSEDNIKA K. S. P. D. SV. BARBARE.

Forest City, Pa., 16. julija. Na zadnji seji glavnega odbora združenih društev sv. Barbare, ki se je vršila dne 12. julija 1915, je bilo sklenjeno, da list "NARODNI VESTNIK" ne bo več naš glasilo, ker kot glasilo naše slavne organizacije ni dobro reševal svoje naloge.

Nadalje naznanjam, da je glavni odbor odločil, da bo zanaprej naše glasilo dnevnik "GLAS NARODA".

Prepričan sem, da bo s pomočjo celega članstva naša slavna organizacija dobro napredovala ter da bo v vseh ozirih skrbela za člane in članice, kakor tudi za udove in sirote.

Delajmo vsi za procvit in dobrobit K. S. P. D. sv. Barbare! S sobratiskim pozdravom JOSIP PETERNEL, glavni predsednik.

Odgovor pripravljen.

Odgovor Združenih držav na nemško poslanico bo odposlan še ta teden v roke nemški vladi.

Washington, D. C., 19. julija. Državni tajnik Lansing se je mudil včeraj več kot eno uro v Beli Hiši ter se posvetoval s predsednikom Wilsonom glede ameriškega odgovora za zadnjo poslanico nemške vlade.

Po posvetovanju se je z dobro informirane strani zagotavljalo, da sta si predsednik in državni tajnik edina glede glavnih točk odgovora in da bo oddala ameriška poslanica še tekom tega tedna v Berlin, na naslov nemške vlade. Slednje so bo informiralo, da ne bo moglo Združene države niti za las odstopiti od svojih pravic na morju. V bodoči poslanici se ne bo več razpravljalo v principijelnih vprašanjih, ki so tvorila predmet prvih dveh poslanic, pač pa se bo na povsem jasn način opozorilo Nemčijo na to, da ne bodo mogle Združene države še nadalje mirno gledati napadov na neoborožene ladje, če bodo nastale pri takih naskokih za Amerikance izgube.

Osnutek odgovora se bo najbrž že jutri predložilo kabinetu ter bo odgovor najbrž že v soboto na poti v Nemčijo.

Vroči val v New Yorku.

Sedem oseb je včeraj umrlo na posledicah velikanske vročine, petnajst jih je nevarno obolelo in pet jih je bilo v bolnišnici. Med zblaznelimi je bil tudi kongresnik Parker devetega distrikta v New Jersey, katerega so morali prevesti v umobolnico, ker je grozil domačim, da bo vse ubil.

Obisk na Coney Island.

Coney Island, znano newyorško zabavišče, je obiskalo včeraj nekako 350.000 oseb.

Premog za Švedsko.

Berlin, Nemčija, 19. julija. — "Norddeutsche Allgemeine Zeitung" poroča, da je dovolila nemška vlada izvoz 600.000 ton trdega premoga v Švedsko, potem ko je Anglija ustavila izvoz premoga v Švedsko. Vrše se pogajanja glede izvoza omejene količine bariil in zdravil v Švedsko.

Pozor, pošiljatelj denarja!

Denarne pošiljave v Avstrijo bomo sprejemali kljub vojni v Italijo, pošta gre nemotljeno preko HOLANDIJE in SKANDINAVIJE.

Dobili smo brzojavno poročilo, da se denarne pošiljave kakor tudi pisma ne morejo več izročati naslovniku v južnih Tirolah, na Goriškem, Primorskem, za TRST, ISTRO in DALMACIJO. — Za KRANJSKO, spodnji STAJSER in druge notranje kraje pa posluje pošta kakor prej.

Od tukaj se vojakom ne more denarja pošiljati, ker jih vedno prestavljajo, lahko pa se pošlje sorodnikom ali znancom, ki ga od tam pošljejo vojakom, ako vedo za njegov naslov.

Denar nam pošljite po "Domestic Postal Money Order", ter priložite natančni Vaš naslov in one osebe, kateri se ima izplačati.

||
||
||

"GLAS NARODA"

(Slovenic Daily.)

Owned and published by the
Slovenic Publishing Co.
(a corporation.)FRANK SAKSER, President.
LOUIS BENEDIK, Treasurer.Place of Business of the corporation and
addresses of above officers:
22 Cortlandt Street, Borough of Man-
hattan, New York City, N. Y.Za celo leto velja list za Ameriko in
Canada \$3.00
pol leta 1.50
pol leta za mesto New York 2.00
Evropa za vse leto 4.50
pol leta 2.50
"cettleta" 1.70"GLAS NARODA" izhaja vsak dan
izvenrednih tednih in praznikov."GLAS NARODA"
("Voice of the People")
Issued every day except Sundays and
Holidays.
Subscription yearly \$3.00.

Advertisement on agreement.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne
priročujejo.Denar naj se blagoviti pošiljati po
Money Order.Pri spremembi kraja naročnikov pro-
simo, da se nam tudi prejšnje
izdatke naznani, da hitreje
najdemo naslovnik.Dopisem in pošiljankam naredite ta
naslov:

"GLAS NARODA"

22 Cortlandt St., New York City.

Telefon 4887 Cortlandt.

**Želje in upanja republi-
kancev.**

Se celo leto nas loči od prihod-
njih predsedniških volitev, a že
je pričela republikanska stranka
z dobro premišljeno in zasnovano
volilno kampanjo. V vseh li-
stih je čitati dopise, članke in po-
govore, ki se tičejo volitev in pri-
vseh stopa na dan buržoazijski
značaj te stranke. Napadi se obra-
čajo v prvi vrsti proti nezmož-
nosti demokratov, da vodijo upravo
dežele v "trgovskem smislu", —
to je seveda v smislu velkapatla-
la. Neki "politični ekspert", kot
se označuje sam, pravi v pogovoru
z nekim zelo vplivnim trgov-
cem, da se je na potovanju po ce-
lem Zapadu prepričal, da bo pri-
hodnji predsednik republikancev.
Na vprašanje: kako? — pravi ta
izvedenec, da je prišel narod v
Združenih državah do prepriča-
nja, da ne znajo voditi demokrati
poslov dežele. "Wilsonov kabi-
net", pravi dobesedno, "se smat-
ra za najslabšega, kar smo jih
imeli v zadnjih letih. Članom
manjka potrebne rutine, da vo-
dijo tako velike "business" kot so
Združene države."

Isti misli daje izraza Geo. Per-
kins v nečem daljšem članku. On
trdi, da kažejo vse odločbe in po-
stave Wilsonove administracije,
tičejo se korporacij, tarifnega
vprašanja in trgovinske mornari-
ce, na jasn način, da nima admi-
nistracija niti najmanjšega poj-
ma o businessu. Business pa je re-
publikanec vse. Sedanjí ugodni
položaj industrije naj nas ne moti
in prišlo bo do poloma, ko se bo
končala ta vojna. Kot so stvari se-
daj, smo prav tako nepripravljeni
na takojšnji sklep miru kot na
vojno. Čim dalje pa bo trajala
vojna in čim bolj se bo omejevala
industrija na proizvodnjo vojnega
materijala, tem težje bodo posledice.

Kaj je torej treba storiti, da se
obvaruje Združene države bodo-
čega poloma? To pa izvemo na
drugem mestu. Glavna ovira traj-
nega blagostanja dežele je baje —
znižana carina. Kot so delali de-
mokrati o poziciji proti visokemu
carinskemu tarifu ta visoki tarif
odgovornost za vse, tako izjavlja
jo republikanci, da je znižani tar-
rif korenina vsega zla. Le izbruh
vojne je baje preprečil poplavo
dežele s ceninim evropskim bla-
gom ter s tem omejitev glavnih
industrijskih panog v deželi. Po-
množeni uvoz pred vojno in po-
manjšanje dela vsled tega naj bi
služila kot svarilna znamenja.

Vse to je velikansko pretirava-
nje, tako glede uvoza kot glede
brezposelnosti. Od kod pa prihaja
sedanja brezposelnost, kljub ma-
lemu uvozu in pomnoženemu iz-
vozu? Kapitalisti, ki zagovarjajo
visoki tarif, zamože, da se pro-
dukcija kako dežela kmalu prilagodi
nižjemu carinskemu tarifu in celo
prosti trgovini in da se s časom
premaga motenja, ki se pri-

četkom pojavijo. Republikanci pa
vedo izkušnje, da se dajo širše
mase preslepiti od takega preti-
ravanja.

Kot gotovo je pričakovati, da
bodo izpostavljenе Združene dr-
žave po končani vojni veliki go-
spodarski krizi, in sicer radi
manjše kupne sile vseh dežel, tudi
nevturalnih.

Razven visoke carine zahtevajo
republikanci tudi druge postavbe,
za razvoj, ne za uničenje velikih
korporacij. Nadalje trgovinsko
mornarico, ki bi pa ne bila v vla-
dini, temveč v privatnih rokah ter
dobivala od zvezne vlade le mas-
no subvencijo.

V podobnosti glede teh zahtev
se ne moremo spuščati, a vse ka-
že, da bodo prihodnje predsedni-
ške volitve kaj živahne.

Dopisi.

Lorain, Ohio. — Kakor sem že
pred par meseci poročal, se je v
tukajšnji naselbini ustanovil Slo-
venski Politični Klub, katerega
poglaviti namen je: pomagati
rojakom pridobiti državljanstvo
listine. Takoj ob ustanovitvi je
pristopilo precejšnje število roja-
kov-državljanov. Tem potom se
naznanja vsem pristopilim, ob-
nem se tudi vlnudno vabi vse o-
stale rojake-državljanke, kakor tu-
di one, ki imajo že prvi papir, da
se udeležijo prihodnje seje v nede-
ljo 25. julija popoldne ob 1½3. uri
v dvorani g. A. Viranta. Pri nas
se dobe državljanske listine dva-
krat na leto, maja in decembra
meseca. Oni, kateri imate prve
papirje že 2 leti, ne zamudite vlo-
žiti prošnjo za drugi papir do 1.
septembra, ako hočete postati me-
seca decembra državljani najmo-
gočnejše ljudovlade na svetu. —
Teta Storkla je obiskala obitelji
John Kunšeta ter ji prinesla
zdravo hčerko, Jožeta Strohačka
pa je obdarila s krepkim dečkom.
Iskrene častitke! Na iztočni 29.
ulici se je dvignila iz tal hiša ro-
jaka Johna Omahena. Z delom se
je pa v splošnem obrnilo nekoliko
na boljše, vendar pa nobenega ne
vabim sem, ker novince, kateri ni-
še nikdar prej delali v tukajšnji
jeklarni, dela sploh ne dobi ali pa
zelo težko. — Rojaški pozdrav
vsem Slovincem in Slovincem ši-
rom Združenih držav! — Frank
Petrič.

La Salle, Ill. — Ker je že nava-
da, da vsak dopisnik pričinja z
delavskimi razmerami, sem se tu-
di jaz odločil razmere vsaj površ-
no opisati. Tukajšnji premogoro-
vi obratujejo 3—5 dni na teden.
Tovarne še precej dobro delajo,
ali plača v njih je nesramno niz-
ka. Zadnji čas sem imel prilož-
nost priti v dotiko z rojaki vseh
slojev. Tožilo se mi je, da je slab-
šim delavskim razmeram kriva
deloma demokratična administra-
cija, deloma pa strašna evropska
vojna. — Pred nekoliko tremi leti
sprožila se je tukaj v La Salle
plemenita ideja in to po zasluže-
niju nekaj moč, da naj bi se orga-
nizirala in končno inkorporirala
družba "Slovenski Dom". Reče-
no, storjeno. Kakor vsaka nova
organizacija oziroma novo podje-
tie naletita takoj v početku na raz-
ne obstrukcije, tako je tudi naša
družba "Slovenski Dom". Takoj
v početku so se dobili ljudje, ki
bi najraje uničili to akcijo. Dru-
žba je pa trdno prestala ta boj.
Da družba napreduje, je razvid-
no iz tega, ker se novi člani ne-
prestanjo prijavljati. Družba ima
že 375 delničarjev. Na zemljišče,
katerega je kupila pred dvema
letoma, je že plačala \$4500. Če bo
zanimanje v splošnem tako kakor
sedaj, bo stavba "Slovenski Dom"
stala gotovo prihodnje leto. Pri-
hodnja redna mesečna seja se vr-
ši v nedeljo 25. julija. Vabljeni so
na to sejo tudi taki, ki še niso del-
ničarji. Pridite in prepričajte se
o delovanju te družbe! Za dru-
žbo "Slovenski Dom": Valentin
J. Bergles, tajnik.

Radley, Kansas. — Podpisana
naznanjam rojakom in sorodni-
kom širom Amerike, da je moj so-
prog George Požun po petteden-
ski bolezní dne 12. julija za več-
no zaspal. George Požun je bil 12
let naročnik na list Glas Naroda
in je bival v Ameriki 12 let in 6
mesecev. Star je bil 45 let. V sta-
ri domovini zapušta v Sevnici na
Spodnjem Stajerskem očeta, dva
brata in tri sestre, tukaj pa ženo
in štiri nedoraste otroke. Podpi-
sana se zahvalim društvam D. K.
U. V. in S. S. P. Z. št. 122 za kras-
sen veneo in polnoštevilno udele-
žbo pri pogrebu. Posebna hvala
g. Johnu in Mariji Markovič za
venec in vso pomoč za časa nje-
gove bolezni, hvala tudi vsem tu-

kajšnjim rojakom in rojakinjam,
ki so se udeležili 13. julija pogre-
ba. Torej še enkrat srčna hvala
vsem skupaj. — Ivana Požun, so-
proga.

Raznoterosti iz Avstrije.**Umetno podražanje sladkorja?**

Avstrijski sladkorni tovarnarji,
ki so, kakor splošno znano, veli-
kanski bogataši, bi radi sladkor
na umetni način podražili. Tovar-
niška skladišča so namreč polna
sladkorja, trgovcem pa je sladkor
mnogokje skoro popolnoma pošel.
Posebno v velikih mestih je po-
stalo pomanjkanje sladkorja zelo
občutno. Tovarnarji so se izgo-
varjali zadnji čas, da ne dobijo
pri železnih vozov za razpoši-
ljanje blaga. Konečno se je za-
čela vendar tudi vlada zanimati
za sladkorno kupčijo in je stvar
natančno preiskala. Dokazalo se
je, da je za razpošiljanje sladkor-
ja bilo vedno dovolj vozov na
razpologo, a da tovarnarji vozov
sploh niso naročili. Izgovor to-
varnarjev, da ni bilo železnih
vozov na razpologo, je že iz tega
razloga ničev, ker n. pr. ena naj-
večja česka sladkorna tovarna, ki
bi bila "rada" poslala 98 vago-
nov sladkorja na Dunaj, niti ene-
ga vagona ni naročila. V železni-
sko ministrstvo pa meseca maja
ni došla ne ena pritožba o po-
manjkanju železnih vozov pri
pošiljanju sladkorja. Cela zadeva
je le nečeden manevar sladkornih
bogatašev, ki bi na vsak način ra-
di sladkor podražili. Vlada izjav-
lja, da bo odločno nastopila zoper
neopravičeno podražanje sladkor-
ja. Najboljše bi bilo, da se sla-
dokr uradno rekvirira in prodaja
po kolikor mogoče nizkih cenah.

**Ali bo vlada letošnja žetev zaple-
nila?**

Odsek trgovsko-politične komi-
sije na Dunaju, ki ima skrbeti za
preskrbo ljudstva z živilji, je imel
nedavno sejo, v kateri se je raz-
motrivalo o bodočih načrtih glede
preskrbe z živilji. Z večino glasov
je odsek sklenil, da se bo celotna
trgovina z žitom preustrojila v
državno podjetje, to je žitna tr-
govina bo postala državni mono-
pol. Vojno-žitni prometni zavod
se bo temu primerno preustrojil.
Sklenilo se je, da se cela letošnja
žetev zapleni. K temu podjetju se
bodo glede sodelovanja priprtnili
trgovci, kmečke organizacije in
mlini. — Isti dan je na Dunaju
pod predsedstvom slovenskega
poslanca Povšeta imel sejo tudi
odbor, ki ima nalogo, da vse po-
trebno ukrene glede nove žetve.
Odbor je po daljšem posveto-
vanju v glavnem sklenil sledeče: 1.
Da se prepreči škodljiva spekul-
acija, naj država letošnja žetev za-
pleni. Od zaplenbe se naj izklju-
či samo žito, ki ga rabi kmečko
prebivalstvo za svojo lastno upo-
rabo. 2. Izvršitev zaplenbe se naj
izroči vojno-žitno prometnemu za-
vodu, ki se naj temu primerno iz-
popolni. 3. Kdor bo več žita rabil
kot ga sam pridelal, se mora po
istega obrniti na vojno-žitni pro-
metni zavod. 4. Obsejna zemlja
in pridelek se naj čimprej natan-
ko in podrobno popiše. 5. Vlada
naj stopi v ožjo zvezo z Ogrsko
glede uvoza žita v Avstrijo. 6.
Dosedanja uravnava uporabe žita
in moke se naj obdrži in se naj
onim ljudskim slojem (kmečke-
mu prebivalstvu), ki se hranijo
večinoma s kruhom, določena
množina moke ali žita poviša. 7.
Naj se zagotovi, da bodo živino-
reji dobili otrobe za svojo ži-
vorenorejo.

Olajšava za kmečke mlino.

Notranje ministrstvo je izdalo
ukaz, da oblasti ne smejo delati
težav kmečkim mlinom, če dajajo
strankam moko iz tistega žita, ka-
terto so prejeli od strank, da ga
zmeljejo proti plačilu, kar pa ma-
ra biti dokazano; to velja tudi v
tem slučaju, če se nahajata mlin
in stranka v raznih političnih o-
krajih.

Vojaški izvedeni dopusti.

Poslanec Wagner piše v "Gra-
zer Volksblatt"-u, da je poljedel-
sko ministrstvo odredilo, da se
namerava posestnikom in polje-
delskim pomožnim delavcem, ki
niso v bojni črti, dovoliti 14dnevni
ali kvečjemu tritedenski dopust
za čas žetve.

Belega kruha še ne bo.

Listi so poročali, da se bo kon-
cem junija zopet pekel v Avstriji
beli kruh. Kakor pa se je izvedelo
na merodajnem mestu, je bilo ve-
selje prijateljev belega kruha
preprano, ker se tako dovoljenje
v bližnjem času ne bo izdalo.

Za krmo.

Mleka primanjkuje v velikih
mestih in kmetje se izgovarjajo
na pomanjkanje krmil. Da se pre-
skrbi živini paša in krma, je
predlagala nižje-avstrijska trgo-
vinska zbornica, da bi se odpre-
kmetu v porabo doslej glede na
lov ali druge koristi prepovedane
hoste, planine in planinske seno-
žeti. Seveda pod pogoji, da se ne
poškodujejo gozdovi.

**Krušne karte na Nižje-Avstrij-
skem.**

Nomeštinstvo je dognalo na
podlagi poizvedb in pojasnil, da
so privatne osebe v posesti večjih
zalog moke. Ukrenilo se je torej,
da osebe, ki bodo imele na po-
dlagi svojega pojasnila še po 7 kg
moke ali žita na glavo, ne bodo
dobile več krušnih kart in si bodo
morali peči kruh iz svoje zaloge,
ali pa dobe karte ter se jim od-
vzame in izplača, kar imajo več
moke.

Pesušene kuhinjske odpadke.

Po Dunaju bodo pobirali šolski
otroci posušene kuhinjske odpad-
ke, spravljala jih bo dunajska ob-
čina in jih bo predajala živino-
rejem. Čisti izkupice pride v
prid fondu za nabavo umetnih
udov invalidom.

Ali vem pesi ali več žita?

O tem so se pregovarjali dolgo
sem in tja. Zdaj so se odločili, da
bodo posadili na Češkem in na O-
grskem za 40 odstotkov manj pe-
se kakor druga leta, ker pride ži-
to takoj po žetvi lahko v prid ljud-
dem, odpadki iz sladkornih to-
varn pridejo pa mnogo pozneje v
prid živini.

Italijani v Avstriji.

Po zadnjem ljudskem štetju ži-
vi v Avstriji 768.000 italijansko
govorečih državljanov. Na Tirol-
sko jih odpade 386.000, na Pri-
morsko s Trstom 119.000, na Go-
riško 90.000 in na Istro 147.000.
V zadnjih teh deželah so Slovinci
v večini. Listi stavijo vprašanje,
če so Italijani in njih hujšakci
kaj mislijo na odrešenje onih 300
tisoč Italijanov, ki žive v Švici,
ter na več kot milijon Italijanov,
ki so francoski podaniki. Zakaj
so odrešena potrebni zgolj v Av-
striji živeči italijansko govoreči
državljanji?

Človek brez rok in nog.

Na kliniki dvornega svetnika
prof. dr. Eiselsberga na Dunaju
je možki, ki ima umetno narejene
roke in noge, ki hodi in dela, se
giblje kakor vsak drug človek, ki
ima svoje ude. Mož naredi po 16
kilometrov poti na dan, piše, je,
pije, se slači in oblači. Na kliniki
je pravi blagoslov za ranjene,
katerim morajo odvzeti kak ud.
Ker vidijo, kako se da zdaj lahko
nadomestiti ud, če je le človek
živi. On kaže, kako se more preži-
vati človek, ako ima dovolj ener-
gije, tudi če nima roke in noge,
in pripoveduje svojo zgodbo: L.
1907 je zašel v Ameriko v tok, ki
je bil močan 68.000 volt. Bil je
tako poškodovan na rokah in no-
gah, da so mu morali odrezati ro-
ki pod lakom in nogi v mečih
pod kolenom. Ko so se pozdravile
rane, je začel energično gibati
svoje pohabljenе ude in dosegel
je, da je pisal s svinčnikom, ki je
bil privezan na desni lakot. Ko je
preteklo pot leta po nezgodi, mu
je napravil ameriški bandažist
umetni roki in nogi, ki mu nado-
mestijo zelo dobro izgubljene ude.
Žoženil se je vrnil v Evropo, se
je oženil in je prevzel trafiko v
mestecu na Moravskem. Na kliniko
dr. Eiselsberga je prišel, da bi mu
popravili tam nekaj na njegovih
umetnih udih. Profesor ga je
predstavil seji e. kr. družbe
zdravnikov. Najbrž bodo pošiljali
težav moža, ko mu popravijo, kar
mu je treba, po bolnišničnih hudo
ranjenih, da bo žalostnim ranjen-
cem v tolažbo in zgled. "Interes-
santes Blatt" prinaša sliko tega
zanimivega moža. Prva slika kaže
pohabljenca. Na drugi sliki ima
umetne ude in pleza z lahkoto po
lestvi. Na tretji sliki ga je videti
na sprehodu. — Tudi v Radovlji-
co je bil prišel nekoč Američan,
ki je imel vstavljeni obe nogi ta-
ko umetno, da je hodil po njih,
kakor vsak drug človek po svo-
jih zdravih udih.

Invalidni konji.

Zdravniška veda dela v vojni
prave čudeže nad ranjenimi vo-
jaki, pomaga pa tudi vojakovim
zvestim tovarišem, ranjenim ko-
njem. Strel usmiljenja ni zdaj
več tako v navadi. Žival se ob-
veže in odpelje v bolnišnico, kjer
je ležijo in ji strežejo kakor člo-

Moč, volja in bogastvo je zdravje.**BOLEZNI:**

Ali bolehte na ka-
ki tej bolezni:
Zelodčne, jetrne,
ledične, pljučne,
revmatične,
kronične, mehurne,
spolne in tajne,
zgrubo moške moči,
slabokrvnost,
pošanje, kašelj,
trudne roke,
teške noge,
boleč križ,
zabasanost,
zgruba apetita.
Za vse te bolezni imamo
dobra zdravila.

BOGAT JE ISTI,

ki je zdrav in krepak. Bolezni ljudje so pa žalostni, brez
volje in moči. Zato pa mi vse bolne in s slabotno opozarjamo
na naša imenitna zdravila, ki nudijo bolnim zdravje in za-
dovoljstvo. Naša importirana evropska zdravila nudijo hitro
in zanesljivo pomoč. To nam povejo vsi isti, ki smo jih mi
trajno ozdravili, ko nikjer drugje niso našli pomoči. Sedaj
pa so zdravi in veseli. Zato ta zdravila vsem toplo priporoča-
mo, ker le po teh je nujna pomoč in trajno ozdravljenje zagot-
ovljeno. Ako pa bi radi kaj natančnega zvedeli o vaši bole-
zni, potem pišite na nas, da vam isto razložimo in povemo kaj
vam storiti, da pridete hitro in poceni zopet k zdravju. To
vas nič ne stane. Pišite popolno zaupno, vsa pisma se drže v
strogi tajnosti. Obrnite se do nas v vseh slučajih, posebno
ako imate spolne nerednosti in bolezni. Mi vam hočemo
pomagati. Vsa pisma naslovite

Dom. Lekarna Box 819,
Milwaukee, Wis.**ZDRAVILA.**

Mi zdravimo vse
navedene bolezni, po-
sebnost fina zdravila
imamo za vse bolezni
revmatizma, kronič-
ne zelodčne bolezni;
z našimi zdravili se
hitro in uspešno po-
zdrave spolne bolezni
in pridobi zopet na-
zaj izgubljena moška
spolna moč.
Zdravila pošiljamo po celi
Ameriki in Canadi.

SLOVENKA!

Ali si že čitala knji-
go: Kaziopot amer.
Slovenkam ali: Kaj
mora vedeti vsaka odrasla Slovenka. Se-
dnes jo naroči. Odprija Ti bo v marsi-
tem oči. Cena 6 centov, dva izveda
\$1.00. Naroči se pri: Poznan Biblioteka,
Box 608 Milwaukee, Wis.

NAZNANILO.

Prave kranjske kose se dobe
pri: Stephen Zgone, 109 W. Lake
St., Chisholm, Minn.

Kje je ANTON ZUPANČIČ?

Doma je iz Lipoglav pri Smar-
ji na Dolenjskem. Pred 2½ leti
je bil v Pueblo, Colo. Kje se se-
daj nahaja, mi ni znano. Zato
prosim cenjene rojake, če kdo
ve za njegov naslov, da ga mi
javi, ali naj se pa sam oglasi.
— Anna Rebol, 5003 St. Clair Ave.
Cleveland, O. (17-20-7)

Rad bi izvedel za ANTONA

LANGINO. Doma je iz vasi Za-
log pri Postojni. Prosim cenje-
ne rojake, če kdo ve za njegov
naslov, naj mi ga naznani, ali
naj se pa sam javi. — John Bu-
tala, Algier Camp, Mimestone,
Mich. (20-21-7)

OGLAS.

NARAVNA VINA
Cenjenim rojakom priporočam
svoja

iz najboljšega grozja.
Najboljše staro belo vino Ries-
ling 10 gal. \$6.50, 27 do 28 gal.
\$15.50, 50 gal. \$27.50. Staro rdeče
vino Zinfandel 27 do 28 galon
\$14, 50 galon \$25. Lansko belo
vino 27 do 28 galon \$14, 50 galon
\$25, rdeče vino 27 do 28 galon
\$12.50, 50 galon \$22.50. — 100
proof močan tropinjevec 4½ gal.
\$12, 10 gal. pa \$25. Pri omejenih
cenah je vstet tudi vojni davek
za vino. — Potovalni agent je ro-
jak M. Žugel.

S poštovanjem**S. JACKSE,**

Box 161 St. Helena, Cal.

Za vsakobino oglosov mi odgovor-

no na predništvo se upravištvu

POZOR!**Čitateljem in naročnikom nazna-****njam, da nam je pošla zaloga****Slovensko - Amerikanskega Kole-****darja za leto 1915.****Nameste Koledarja, dobi vsak****nov naročnik eno izmed letošnjih****Mohorjevih knjig.****Uredništvo Glas Naroda.****POUK V ANGLEŠČINI!****To je gotovo lepa prilika, ka-****kor tudi v korist nam tujem. Pi-****še se lahko za brezplačna poja-****snila na:****Slovensko korespondenčno šolo,****6119 St. Clair Ave., Cleveland, O.****Velika zaloga vina in žganja.****MARIJA GRILL**

Prostaja belo vino po 70c. gallon

Črno vino po 50c.

Drožnik 4 gallon za \$11.00

Brinjevec 12 steklenic za \$12.00

4 gallon (sodek) za \$16.00

Za obilno naročbo se priporoča

Marija Grill,**5308 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, Ohio****Velika vojna mapa****vojskujočih se evropskih držav.****Velikost je 21 pri 28 palcih.****Cena 15 centov.****Zadej je natančen popis koliko obsega kaka država,****koliko ima vojakov, trdnjav, bojnih ladij i. t. d.****V zalogi imamo tudi****Stensko mapo cele Evrope \$1.50.****Veliko stensko mapo, na eni strani [Zjedi-****njene države in na drugi pa celi svet, cena \$1.50.****Zemljevid Primorske, Kranjske in Dalma-****cije z mejo Avstro-Ogrske s Italijo. Cena je 15****centov.****Pri nas je dobiti tudi velike zemljevide posameznih**

Slovenske Benetke na Pruskem.

Spisal Janko Mlakar.

(Konec).

Zalostni časi/pa napočijo spomladi, ko se začne tajati led ni kopnieti sneg. Ledeno polje se zopet izpremeni v umazano valovito jezero, na katero se malokdo upa z lahkim in plitvim čolnom. Pogosto so posamezne vasi in celo gospodarji ločeni po cele tedne od sveta. Voda trga tudi cele kose zemlje in jo izpodkopljuje, kar je posebno občutljivo za kmete, ki imajo na svojem otoku le malo prostora. Marsikomu je voda že odnesla toliko sveta, da mu je zmanjkalo prostora za hlev. Toda umnega Srba to ne moti dosti. Hlev postavi kar na plavu ali pa na dveh čolnih ga priveže k hiši. Ima potem vsaj to dobroto, da pelje živino kar v hlevu na semenj ali na pašo. Zlasti svinjake grade na ta način prav radi.

V senci košatih jelš in bukev plujemo po lehdškem "Canal-grande." Bele vodne rože nam padajo v čoln ter na s opominjajo, naj oddamo davek malim paglavcem, ki na ta način tirjajo svoj "bakiš." Na koncu "lagun" se lahko peljemo v las Veipe in od tod po glavni vodni cesti "Muel-spre" v Grod. Toda naredimo rajši majhen ovinek in si ogledimo še nekatere zanimivejše točke.

Po prekopu, ki veže Veliko Mutilo in lehdško grobljo, pride-mo skozi gozd do lepega letovišča — Vodšavske. Hiša je zgrajena v švicarskem slogu. Napol skrita med mnogimi hrasti in jelšami dela kaj ljubeč vtisk. — Mnogokaj velikomestnih ušes se v tem tihih kotičku odpočije od svetovnega šuma. Žalibog, da je takih velikomestnih ušes, ki iščeje miru, véasih zopet malo preveč. Pogosto se pripelje cela vrsta gostov, in potem nastane v senčnatem parku tak krik, kakor da bi se pol Berolina pripeljala iskati "počitka in miru." Ob delavnikih je še nekako mirno, ker vzemirja gozd le nekaj letovščarjev in slikarjev, ki slikajo šore in druge v mestih redke reči; tuintam se pripelje mimotudi par turistov, ki si mimogrede ogledajo zanimivo deželico.

Ob nedeljah in praznikih je seveda vse drugače. Vse gostilne od Ljubina do Groda so napolnjene. Posebni vlaki pripeljejo radovedne Pruse, zlasti Beroline, ki glušje napolnijo trate in gozde s svojim kričem, da čaplj, race in druge povodne ptice beže na vse strani iz bližnjih borovih gozdov, če ni. Celotno gledanje tu plamim morda ne gre za kožo. Samo štoriklja se ne da spraviti iz ravnotežja. Mogočno koraka ob vodi, postoji na eni nogi, ogleda se prezirljivo po zlatih ljudih, poklepeta s kljunom, seže v vodo, privleče iz nje kako žabo za zadnji krak ter jo použije z veliko slastjo v grozen strah nežnih gospodičen, ki pri tem prizoru padajo v omedlevico.

Najlepša vožnja v celem Spreewaldju je po Veliki Mutnici iz Vodšavske do gozdarske hiše Eiche. Skoraj med vso vožnjo nas varuje košato drevje vročih solnčnih žarkov. Tudi zloglasni spreewaldski brenceli nas ne nadlegujejo preveč. Na levi se nam izgubi pogled v zeleni goščavi, na desni pa vidimo, kako na travnikih marljivo Spreewaldke v preplelih narodnih nošah suše seno. Na široki Mutnici se ziblje več čolnov, ki se zvečer z dišečim senom obloženi v prijetnem hladu vračajo domov.

Od Eiche nas kmalu pripelje plitva Milanka v Buschmühle. Tudi ta kraj je nekak Eldorado za nemške turiste in slikarje. Nekdaj se je tu razprostiral veliki kanski gozd, od katerega pa dandanes vidiš kaj malo. Le tuintam čaka še kak listnat velikan smrti za starostjo. Prusi jih seveda silno občudujejo ter hodijo gledat od blizu in od daleč. Mi smo pa že kaj lepšega videli kakor par napol strolnelih hrastov; zato se v njihovi senci pomudimo samo toliko, da se snalo odpočijemo od dolge vožnje. Potem jo pa mahamo kar po suhem v Grod.

Pota nam vodotoki ne ovirajo preveč. Ako je voda plitva, jo kar prebredemo; na globljih mestih pa pridemo čez po znamenitih mostovih, ki se imenujejo "Banken." Narejeni so v visokem loku, da morejo pod njimi pluti najbolj obloženi čolni. Zato moramo po stopnicah zopet doli. Posebno trdni niso ti mostovi; za-

to jih mnogokrat vzame voda. — Ljudje jih potem polove in priplujejo zopet na staro mesto, ko upade voda.

Pot po zelenih tratih je jako prijetna. Daleč druga od druge stoje majhne hišice, takozvane "Kaupen." Pruski kralj Friderik Viljem je tu naselil doslužene vojake. Kdor je čez noč postavil hišo, je dobil svet brezplačno. Može pa niso bili v zadregi. Zbili so drugod leseno bajto, prenesli jo ponoči na določeno mesto, in zjutraj se je že kadilo iz nje. Hiše so zgrajene na umetnih kupih, katere imenujejo "Kaupen" in zato se imenuje celo naselbina "Kaupengemeinde."

Koncem XVIII. stoletja je prišlo mnogo naselnikov tudi iz Gorenje Avstrijske, Češkega, Slezije, da, celo iz Ogrskega, ki so se ustanovili okrog Groda, tako da so bili Srbi popolnoma obkoljeni od tujcev. Gotovo so imeli pruski vladarji pri tem naseljevanju namen, ves kraj pomečiti. Toda zgodilo se je popolnoma narobe. Večina nemških priseljencev se je posrabila. V najnovejšem času je nemški življenjski zopet navrh.

Kmalu zapustimo steze in lepa široka cesta nas pripelje v Grod. Ako smemo nemškimi zgodovinarjem verjeti, je stala tu že v prazgodovinski dobi germanska naselbina. Slovani so pa pregnali Germane in v obrambo postavili na nizki grič grad, od katerega ma še dandanes ves kraj svoje ime. Od gradu ne vidimo več veliko. Dobrih deset minut od cerkve nam kažejo ostake trdnjave. Grič je izginil skoraj popolnoma, ker so pridni poljedelci njegovo prst prenesli na močvirje travnice.

Vas Grod ima dandanes popolnoma drugačno lice kakor pred sto leti. Široka cesta se vije mimo lepih zidanih hiš in nedaleč v stran drda tudi železnica. Z blagostanjem vred se pa širi tudi nemštvo. Še par desetletij, in zadnji Srb bo v Grodu legel v grob. Že sedaj se ne sliši na cesti srbska beseda in treba nam je dolgo povpraševati, da pridemo do človeka, ki zna in tudi hoče govoriti srbski. Za silo se z njim razume, no, ker je jezik precej podoben našemu. On nas ima seveda za Poljake, ker za druge Slovence sploh ne ve. Vas je popolnoma luteranska. Notrajšcina precej prostorne cerkve se nam zdi čudna, ker je popolnoma nabasana s klopmi; kjer je le kak prostorček, stoji v njem tudi sedež. Nikakor ni torej čudno, da v ladji niso mogli dobiti prostora za prižnico. Postavili so jo zato kar na oltar, kjer je stal nekaj tabernakelj, ki je bila cerkev še katoliška. Po klopleh leži mnogo molitvenikov, večinoma nemških; vendar je tudi več srbskih vmes. Toda tudi ti so tiskani z nemškimi črkami.

Tudi v cerkvi bo kmalu odklenkalo srbskemu jeziku. Sedaj se še "trpi" ena srbska pridiga, toda dolgo ne bo, ko bode tudi ta nemška.

Lep spomenik poleg cerkve nas spominja v zadnji nemško-francoski vojski padlih Srbov, ki so prelili slovansko kri za nemško oholost.

Najzanimivejše v Grodu je narodna noša, ki se je tu bolj ohranila kakor drugod. Kaj slikovita je in lepa. Srbinje to vedo dobro, in zato se je tudi krčevito drže. Še celo tiste je ne opuste, ki ne znajo več niti besedice srbski. Malo čudno se nam zdi, ko nas pozdravi dekle s snežnobelim pokrivalom v pristnem berolinskem narečju "juten Mojen", in sicer naj bo že jutro, polodne ali večer.

Običaji pri pogrebi. Na ženitovanjih in drugih enakih znamenitih dogodkih človeškega življenja so zelo podobni našim. Tudi ob Sprevi zapirajo fantje svatom pot in vsak ženin se jim mora odkupiti. Kadar leži mrljica na mrtvaškem odru se prav nič ne manjka pitja in petja, kakor tudi ob osmini ne. Ko pa vzdignejo krsto hitro prvega klop, na kateri je stala krsta, sicer bi moral po njihovi veri vsakateri umreti, ki bi sedel nanjo. Tudi zimske večere si krajšajo z raznimi zabavami, katerim se čudijo njihovi nemški sodeležani. Srbske šege in navade so se pa ohranile tudi pri onih, ki so že davno pozabili svoje slovansko pokolenje.

Skušnja.

Črtica. — Spisala Lea Fatur.

Klobuk v zatilniku, v roki zeleno knjižico, je stal Očenašev Ivo med železniškimi zatvornicami. Čuvajevi otroci so bili odšli z očetom v mesto k veliki maši, žena v hiši je kuhala in kašljala. Mir je zavladal okrog čuvajnice, obdane od košatih hrušk, jablan in sliv, mir je ležal po lepi, rodovitni krajini in zlato sonce se je vozilo nad njo. Zelenole so gore in gorice, šume logi in gaji. Po hrvoljevem klanecu se je zibal morje cvetočega lanu, zelenega žita. Vršiči mlade koruze so se pripogibali, šepetali. Zaklaciala je prepelica v žitu, dletoper je udaril po deblu, šoga je zapela v koruzi pod čuvalnico, sinice in pastirice so ščebljale med vrhjem, lastovnice in vrabci so krožili okoli gnezd pod čuvalniško streho, piščeta, purice, kokoši so počivale v visoki travi pri vrtu.

Ivo je pogledal po cesti. Od Brežice prihaja, vodi v ljubke Žepce, v vinorodni Bizelj in še dalje po prelepi stajarski vabi. Tam pri Selih se odcepi in vabi v krasno hrvaško Zagorje, v kraljevi Zagreb. Ivo je vzdihnil in pogledal s ceste vzleno knjižico. V njej so črne pike, težke nemške besede — železniška znamenja in predpisi. Teh se uči na pamet, ker se blizu poskušnja, in Ivo, ki zdaj nadomestuje čuvaja, jo mora prebiti, da se popne sam na to visoko mesto. Ubogi Ivo! Da bi pri napornem učenju vsaj ne bilo — zmotnjav. Ali kaj! Od črnih pik mu bega pogled zopet na cesto proti Zagrebu. Tam kaj biva ona — Lašičeva Ančka. O, da se mu že skoro izpolni srčna njegova želja! Tukaj, v rodnem, milem kraju mu bo gospodinjila. Pri mizi pred čuvalnico bo sedela, šivala in pletla, na gredi bodo dehtele vrtnice in rezeda, kokoške bodo čepele ob zidu. Z dreves bo padal zrel sad, na vrtu bo zorelo, v hlevu mukalo. On bo vzel cetre v roke, zacitral in zapel — pa je polahko, da se ne predrami beloglav dete v zibel. Lepo bo — ali ta skušnja! Da bi se vsaj utegnil hitreje učiti! Toda kdaj naj se uči čuvajev namestnik, razen ob nedeljah? Črez teden mora plet železniški trati, navijati vijake pri tračnicah, raznašati avize. Zapirati mora zavornice, spremljati vlak, čistiti orodje. In kadar je odpravil vsa službena dela, mora pomagati čuvaju pri domačem pravilu. V rodovitnih krajih je čuvaj lastnik repa, ripea, kosa škarpe, nvičve. Treba je pomagati obdelovati.

Ubogi Ivo! Rad bi se v nedeljo malo zavrtel v gostilni, zacitral, zapel — pa se mora učiti in čakati vlaka. A tako težko je učenje — ne pojde. Kdo si je izmislel vse te pike, črke, znamenja! In če ne bo nič s skušnjo — nič s čuvalnico. Ali mu je treba tega, ko bi bilo lahko drugače, samo če bi hotel. Mladenec je vrgel knjigo na rampo in se ozrl preko potoka in ceste v hore, ki je stala kakih tristo korakov od zatvornice. Bila je lesena, čedno ometana in pobeljena, ljubka kmetiška hiša. Glavo ji je pokrivala slamnata kapa, čelo ji je venčal niz zlatih koruznih strokov, iz oči so ji visele modre fuksije. Pred hišo trata in vrt. Po vrtu robijo nežni binkoštni klinčki gredice, zelenjava vseh vrst, prežljika in baha ji purji nos, fižol-prekrljar in zgodnji grah, mačeha in orešek, česen in čebula polnijo lehe. Za hišo je ulnjak, hlevi, skedenj, kolarna, slivnjak. Za njim se razteza lepa koruza, rdeča detelja, cvetoči krompir. In vse je v redu v hiši in okoli nje, v hlevu in na polju. Premočno je pravzaprav lastnica vsega tega mlada vdova Mica.

Glej, tam sedi pred hišo in pe-stuje edino dete. Pisana jata kokoši, ponosen petelin brskajo po trati pred njo. Bela mačica, tigrasti pes, ležita pri njenih nogah in ji gledata v prijazno lice. Pri hiši je le hlapček in stari oče rajnega moža. Brhka mlada vdova pogreša gospodarja, in pogosto ji uhaja pogled k čuvalnici do lepega Ivota. Če bi pozabil — Lašičeve Ančke. Lahko bi bilo drugače. Ivo-tova mati se ustavi večkratov pri mladi Frančiški, govori o živadi, o gospodinjstvu. Tudi Ivotov oče hodi od maše s starim Frančkom in ta si prižiga pipo z ognjem iz Očenašev. Kaj je treba skušnje za čuvaja, Ivo?

Pri Frančišku ni dolga, polja dosti, gorica je rodovitna. Od Brežice, čez gaberniški most se je razvil po cesti dolg, pisan trak. Ljudje so se vračali iz cerkve. Dekleta v vezelih rokavcih, širokih krilih, v visokih punčih, šopek v nedrih, molitvenik in belo ruto v roki. Fantje na izbor, smodke v ustih, pušle za klobukom. Žene v dolgih kočeh, majkah, moške v kamizolah, fantički bos, čevljičke v roki.

Vlak je prišel, hitel mimo. Fantje so vriskali, vihteli klobuke, deklice pozdravljale z ruto. Tudi iz vlaka je zavihralo v pozdrav. Mladi, veseli obrazi so se pokazali pri ioknih in izginili z vlakom. Ivo je obesil lopar na zid čuvalnice, pozdravil v okno, se ozrl še enkrat na hišo mlade vdove in stopal počasi po stezi proti domu. Skozi laneno morje, žitno polje, po trati mimo jat velikih gosti, mimo lepo pisanih hiš, pod senčnatimi orehi, pod vrsto dreves, ki so metala nezreli sad na cesto, je prišel domov. pokazali pri oknih in izginili z debelim prtom domaćega dela pokriti mizi kisa juha s piščancem. Čudno, — si je mislil Ivo, — da je zaklala mati piščanca, ko znosi vse tako rada v Zagreb. V gornjici je slekel praznično obleko in se vrnil v hišo, kjer je sedel oče v platnenih, širokih hlačah in robati, v kotu, prav pod dobo sv. Trojice. Okoli velike, pisane skleda so ležale lesene žlice, očetovo delo. Mati je prišla, je sedla k očetu, petnajstletna Rezika, mali Francek in Janže so prihiteli z vrta. Odmolili so in zajemali. Mati je rezala od ogromnega hleba iz zmesne moke, oče je govoril o pridigi, o novicah iz mesta, otroci so bili našli srakoperevo gnezdo. Rezika je silila, da jedo hitro, ker je hotela k večerji. Ivo je zajel, al, molčal. Zdelo se mu je, da leži nekaj v zraku. Bil je vajen domačih neviht. Kar sta sklenila Ivo in Ančka, da se vzameta, je bilo večkratov slabo vreme pri Očenaševih in Lašičevih. Ti niso marali, da vzame Ančka fanta, ki ima toliko zemlje, da jo preredit; oni niso hoteli, da vzame Ivo dekleta, ki ima le tristo dote. Kar je pa bila Frančiška vdova, se je pri Očenaševih zgostilo slabo vreme v nevihto, ki je izbruhnila v vsakem hipu, o vsaki priliki. — Sita domaćega prepira, je zapustila Ančka svoj dom. V Zagrebu je dobila dobro službo, tam je hotela ostati, dokler ne dobi Ivo mesto čuvaja.

Malo bolj mirno je bilo, kar je šlo dekle Očenaševim s poti. Vendar je čutil Ivo, da deluje mati na skrivaj. Tuintam ga je uštipnila beseda, opomba. Prenajša je molče, saj ne bo vedno tako. Vendar je bilo mehkosrčno-mu fantu težko gledati neprijazen obraz materin. Vse bi storil, da jo razveseli; Ančke pa ne more pustiti.

Mati je prinesla skledo krompirja in latvico kislega mleka, potem velikih sirovih štrukljev. Rezala je, delila in mislila očividno na nekaj drugega. Največji kos je dala Ivotu in ga pogledovala zvedavo s sivim očesom. — K štrukljem se prileže vino, — je rekel oče in privlekel izpod postelje sodček.

Oho, oče, — se je začudil Ivo, — kje ste to izteklihi? Stari je natakal z zadovoljnim nasmehom, ki je blazil trde črte obrtnega lica, in odlašal z odgovorom.

Rezika se je nasmejala glasno, mala fanta sta se sunila. Ivo je gledal v očeta, jeza se je obujala tam v skritem kotu srca. — Mati si je obrisala nagubano potno čelo z belim predpasnikom in pogledala moža, ki je pokušal, pil in molčal.

Povej, oče, — če ne, bom pa jaz. Veš, Ivo, oni dan sem šla k mladi Frančiški po jajca. Pa mi je dala kozarec vina, da me je kar segrelo — in mi je kar sama od sebe rekla, naj pride še oče, kaj ga je tudi potreben. In, glej, napolnila mu je ta sodček. Dobra ženska je to, Ivo. —

Čvrtje mi je napravila, — je posegel oče navdušen vmes, — in belega kruha mi je dala. Klobaso je vzela iz zaseke in nabrala solate na vrtu. Dobra je zares. Ivo, ne bodi sovražnik sebi in nam. Privožiti svojim starim veselo uro. Govorila sva z Mico in s starim. Ne sili v revščino, v svet, ko sediš lahko v hiši, in piješ vino iz svoje gorice. Pusti Ančko — Mica bo srečna, če jo vzameš!

Mož je porinil med važnim govorom poslednji kos štruklja v usta, potegnil iz kupice in emoknil z jezikom. Nato je segel za tram nad svojo glavo in izvlekel pipo. Tačas je nalila Očenaševka vina, otroci so čakali željno, da pride kupica do njih. Pa mati jo je postavila pred starejšega. Ivo ni segel po njej, gledal je podkobačeno. Vsi so čakali, da izpregovori.

— Hej, fant! — je rekel Očenaš in udaril sina pa rami, — kar odloči se, pa stopim v Brataniču po plaše, Starčič bo starašina — imeniten ženin boš. — Francek bo lahko za hlapčka, — Rezka za dekle, tako pomagamo drug drugemu — pili ga bomo pa vsi. Živijo, Ivo!

Izli je kupice na dušek. Ivotu pa se je pristudila jeza in lakomnost, ki je gledala vsem iz oči. — Francek mu je šepetal: — Železničar je eigan. — Janže je pristavil: — In berač. —

— Molčita! — je zakričal Ivo, udaril na desno in levo, odhitel iz hiše na vrt in legel pod visoki oreh. Iz hiše se je slišal jok, hudovanje in tolaženje. Ivo je gledal v oreh. Tukaj je bilo. Črez ta plot je zvenel vesel Ančin smeh poletu, je odmevala pozimi njena pesem iz hiše, ko je obračala kolovrat pri peči. Otroka sta se igrala, v šolo sta hodila skupaj. O ljubezni nista govorila, a vendar sta kmalu začela umevati, da ne moreta živeti drug brez drugega. Ni Rokovo ji je kupil veliko medeno sree. Čudne rože, kakršnih ne vidiš nikjer, so cvetele okrog zrcala na tistemu sreu.

— Te ali nobene! — je potem prisegel nekdo. — Tvoja ali nobenega! — je rekla ona odločno. In zdaj mu snubijo stari kar na svojo roko brez njegove besede in volje. Noč in dan ga bodo ujedali, govorili o otroški dolžnosti, o roditeljskem blagoslovu, grozili s kletvijo — radi gorice in kmetije. O gorica, gorica! Ti romantična zelena tolažba Dolenjca, koliko zakonov si že sklenila in razdrila. Hodil je Ivo v službo, delal in skušal učiti se. Ali v črne pike in paragrafe je donelo petje, življenjske kozarec. Tako se nadržavljaj, pije v gorici, samo v gorici, pod zelenim trsjem. Tudi Ivo je bil Dolenjec. Veselila je tudi njega gorica in nje poezija. Sveže mračno je jutro. Vrsta deklet v pisanih krilih, belorokavih fantov, stopa počej proti gorici, motiko na rami. Ptiki so prebujajo, trava zažari v rosi, vse dehti, se veseli. O gorica, gorica, Dolenjčeva ljubica! Radost je vsako delo v tebi. Od okopavanja korenčič, rezve mladik — do privezovanja in trgatve in stiskanja grozdja samo veselje, sam pesem. Ni se še našel Dolenjec, ki bi obdeloval molče gorico, ki ne bi zavriskal na dan trgatve.

In kmetija. Slika za sliko se je predstavljala Ivotu. Veselo oranje, upolna satev, radostne zanjice, objestni mlatiči, zabavljivi kosci. Lepota je v kmetiškem življenju, pristna, živa lepota. A pri železnici! Premišljeval je Ivo, primerjal. Enostavno je življenje čuvajev. Vendar se ne trudi v vročini po polju, toča mu ne pobije, voda mu ne odnese. Meseč za meseč dobiva pičlo, a stalno plačo. V starosti mu ni treba kpla, ne milosti hude snehe. Tudi pri železnici je lepo. Ne po velikih šumnih kolodvorih, kjer se shaja in loči ljud sveta, ne po ogromnih skladiščih, ne v obširnih delavnicah, kjer se giblje sto in sto rok. Poezija, lepota pri železnici se je skrila v majhne s svetjem in zelenjem pokrite postaje, kjer gledajo zjutraj zaspana otročja očesa na brzovlak, ki hiti mimo in se ne ustavi, ker je postaja premajhna, preuborna. Misli je Ivo in se ni odločil nikamor. V Zagreb je pisaril pisma polna lepih besed, Frančiški pa je pri studencu pomagal zadržati škaf na glavo. Očenaška je nosila suho meso od Mice, oče sodček. Ivo je bil povabljen na nedeljo v gorico. —

Kar pride glas, da je prišla Ančka. Ker ni marala domov, se je ustavila pri Borštarnju na postaji ostala tam v službi. Železniški delavci in čuvaj Novak so se ustavljali redno tam, ji pravili o Ivotu, nosili njemu in Mici pošte od nje. Ivo ni hotel do nje. Jezilo ga je, da je prišla, in sram ga je bilo na tihem. —

Ta skušnja in potlej čuvajnica — tam ugodna posest brez posebnih skrbi. Ali ni to tudi prava skušnja? Ali Ivo jo je dobro prebil. Dejal je nekega dne, da gre po slovo k Ančki, pa ni bilo res. Fran-

Slovensko katoliško

podp. društvo

svete Barbare

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE.

Sedež: FOREST CITY, PA.

Inkorporirano dne 21. januarja 1902 v državi Pennsylvania.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: JOŽEF PETERNEL, Box 95, Willock, Pa.
I. podpredsednik: KAROL ZALAR, Box 547, Forest City, Pa.
II. podpredsednik: ALOJZ TAVČAR, 230, N. Cor. 3rd St., Rock Springs, Wyoming.
Tajnik: JOHN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
II. tajnik: JOHN OSOLIN, Box 492, Forest City, Pa.
Blagajnik: MARTIN MUHIČ, Box 557, Forest City, Pa.
Poblaščenec: JOSIP ZALAR, 1004 North Chicago St., Joliet, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVEC, 900 Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: IGNAC PODVARNIK, 4734 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.
I. nadzornik: JOHN TORINČ, Box 622, Forest City, Pa.
II. nadzornik: FRANK PAVLOVČIČ, Box 705, Conemaugh, Pa.
III. nadzornik: ANDREJ SLAK, 7713 Issler Ave., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: MARTIN OBREŽAN, Box 72, East Mineral, Kaus.
I. porotnik: MARTIN ŠTEFANČIČ, Box 78, Franklin, Kaus.
II. porotnik: MIHAEL KLOPČIČ, 528 Davson Ave., R. F. D. 1, Greenfield, Detroit, Mich.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: ANTON HOČEVAR, R. F. D. No 2, Box 114, Bridgeport, O.
I. upravnik: ANTON DEMŠAR, Box 155, Broughton, Pa.
II. upravnik: PAVEL OBREGAR, Box 402, Witt, Ill.

Dopisi naj se pošiljajo I. tajniku Ivan Telban, P. O. Box 707, Forest City, Penna.
Društveno glasilo: "GLAS NARODA."

čacka je videla, da je Ivo med zatvornicami zopet pridneje gledal v knjižico s črnimi pikami in čudnimi znamenji, — in nazadnje se je ujezila. — Čakaj, pokažem ti!

Prišli so snuboki k mladi vdovi, pili in jedli. Mica se je rokavala z znanici, ker je jemala slovo od vdovskega stanu. Zavrtle so se kuharice po pobeljeni veži, okoli peči. Pa ulicah v čumnati so stale potice, raznolika pečena žival je polnila jerbare, skleda so bile polne bobov.

Harmonike so evilile, svatje ukali, napleteni konji so dirjali. Nevesta se je jokala po prvem možu — in morda še po kom. Svatov pisana družba se je shajala. Starejšina je posajal vsakega po svoji časti okoli mize. Mož je pazil na sorodstvo, sorodstvo in stan — vendar se je zameril marsikomu do smrti. Svatil je tudi njega gorica in nje poezija. Sveže mračno je jutro. Vrsta deklet v pisanih krilih, belorokavih fantov, stopa počej proti gorici, motiko na rami. Ptiki so prebujajo, trava zažari v rosi, vse dehti, se veseli. O gorica, gorica, Dolenjčeva ljubica! Radost je vsako delo v tebi. Od okopavanja korenčič, rezve mladik — do privezovanja in trgatve in stiskanja grozdja samo veselje, sam pesem. Ni se še našel Dolenjec, ki bi obdeloval molče gorico, ki ne bi zavriskal na dan trgatve.

In kmetija. Slika za sliko se je predstavljala Ivotu. Veselo oranje, upolna satev, radostne zanjice, objestni mlatiči, zabavljivi kosci. Lepota je v kmetiškem življenju, pristna, živa lepota. A pri železnici! Premišljeval je Ivo, primerjal. Enostavno je življenje čuvajev. Vendar se ne trudi v vročini po polju, toča mu ne pobije, voda mu ne odnese. Meseč za meseč dobiva pičlo, a stalno plačo. V starosti mu ni treba kpla, ne milosti hude snehe. Tudi pri železnici je lepo. Ne po velikih šumnih kolodvorih, kjer se shaja in loči ljud sveta, ne po ogromnih skladiščih, ne v obširnih delavnicah, kjer se giblje sto in sto rok. Poezija, lepota pri železnici se je skrila v majhne s svetjem in zelenjem pokrite postaje, kjer gledajo zjutraj zaspana otročja očesa na brzovlak, ki hiti mimo in se ne ustavi, ker je postaja premajhna, preuborna. Misli je Ivo in se ni odločil nikamor. V Zagreb je pisaril pisma polna lepih besed, Frančiški pa je pri studencu pomagal zadržati škaf na glavo. Očenaška je nosila suho meso od Mice, oče sodček. Ivo je bil povabljen na nedeljo v gorico. —

Kar pride glas, da je prišla Ančka. Ker ni marala domov, se je ustavila pri Borštarnju na postaji ostala tam v službi. Železniški delavci in čuvaj Novak so se ustavljali redno tam, ji pravili o Ivotu, nosili njemu in Mici pošte od nje. Ivo ni hotel do nje. Jezilo ga je, da je prišla, in sram ga je bilo na tihem. —

Ta skušnja in potlej čuvajnica — tam ugodna posest brez posebnih skrbi. Ali ni to tudi prava skušnja? Ali Ivo jo je dobro prebil. Dejal je nekega dne, da gre po slovo k Ančki, pa ni bilo res. Fran-

Na gospevetskem polju.

Zložil Jož Vandot.

In jaz stojim tu in vas kličem, iz temnih kličem vas grobov, kot zadnji sin na zemlji sveti, na grudi rodni kličem vas.

Noč dala je mladiko skrivno, da grobe tihe z njo odprem, da vstanete iz sanj pokojnih kot kralji solčnih naših dni.

Jaz kličem vas... z obrazom rosinim doteknil sem se svetih tal, da gledal bi kraljestvo zlato, da čul bi davnih dni šepet....

In glej, razgrnile meglice, na polju so se širnem tam in prestol sivi obsevilo je solnce z žarki rožnimi.

In spletlo krono je demantno na glavi kneza sivega, a željo težko so mu stkali srebrni žarki jutranji.

Od neba modrega na zemljo je padel švigačji blisk in žezlo se nagnilo težko, nagnile kralju se oči.

In vstali so kot hrasti trdi, iz mrtvih vstali so grobov, in prestol sivi, kameniti oklepov je zakrilo sto.

Zalesketali so se meči kot bliskov živih milijon, kot morje šumno zašumelo, je črez zeleno, širno plan.

— Te zlate sade dni jesenskih in mir grobov nam vzeli so — o bratje — naših mečev ogenj razsvetlil nam pravice vse....

Šumi črez polje v dalje sive, črez polje rožno grom buči, a kralj na prvi nagne glavo, z roko zakrije si oči.

In vtilne grom... In grob za grobom z dehtečim cvetjem se zapre in spet zakriva polje megla, kot smrti večnomrtvi prt. —

Kot zadnji spomenik življenja na plani prestol tam molči in zadnji sin na grobu plaka, poljublja svetomirna tla....

Zaradi psa.

Lexington, Ky., 19. julija. — Žena Roberta Hensona je imela dva psa, ki sta cele noči lajala, vsled česar so se sosedje nanjo jezili. Ko ji je danes zjutraj rekel sosed Robert Henson, da bo psa zadavil, je potegnila iz žepa revolver in sosedu ustrelila. Policija jo je aretirala.

Ogenj na bojni ladiji 'Oklahoma'.

Philadelphia, Pa., 19. julija. — Na bojni ladiji "Oklahoma", katere se je prevzela vlada, je izbruhnil danes ponoči požar, katerega so pa delavci kmalo pogasili. Oblasti so uvedle strogo preiskavo, ker so se po mestu razširile govorice, da je položil na bojno ladijo neki neznanec bombo.

Pogum.

— Slišite, kakšen pa je ta vaš novi prijatelj. Ali je to pogumen človek. — Pa še kako! Le pogledjte njegovo ženo!

IZVEŠEVALNI ODBOR:

Frank Sakser, predsednik, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Tajniki:

Edward Kalish, 6119 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Modolf Trost, 393 W. Central Park, New York, N. Y.

John Jager, blagajnik, 5241 Upton Ave. So., Minneapolis, Minn.

Denar, kolikor ga podružnica sama ne potrebuje, naj blagovoljno poslati glavnemu tajniku. Vsaka vplačana svota bode potrjena po tajniku in razglašena po slovenskih listih. Istočasno naj tudi obvesti gl. blagajnika, koliko denarja so poslali.

Pozor! — Tajniki in blagajniki podružnic Slov. Lige!

Tem potom so prošeni vsi tajniki podružnic Sl. Lige, da nemudoma pošljejo na glavnega tajnika sledeča poročila: število članov, ime in naslov predsednika, tajnika in blagajnika, kraj podružnice ter dan ustanovitve.

Blagajnik podružnic pa prosim, da o poslanem denarju na glavnega blagajnika napravijo dva poročila in pošljejo enega na glavnega blagajnika, enega pa na glav. tajnika, da tem potom lahko vedno izkažemo natančen račun in stanje Slov. Lige.

Za vsa nadaljna pojasnila tičoča se Slov. Lige, naj se cenj. rojaki obrnejo na gl. tajnika Slov. Lige.

EDWARD KALISH, glavni tajnik.
6119 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Vse iztise Pravil Slovenske Lige smo poslali glavnemu tajniku Slovenske Lige, Mr. Edwardu Kalishu, 6119 St. Clair Ave., Cleveland, O. — Oni, ki nimajo Pravil, naj se obrnejo naravnost nanj. — Vse potrebne informacije daje glavni tajnik.

Uredništvo G. N.

Sijajna svatba.

Napisal: Franc Bregar.

(Nadaljevanje.)

Baštja ni dokončal, kajti naprej je droben glas zavešil, potem zaihtel... ihtel na tej veseli svatbi, da se je človeku srce trgalo v prsih. Ah, kak topeč sem! Seleda sem se spomnil Pavleta, ko sem našel vse druge brezpomembne svate, ko je z jokom in solzami terjal, da ga omenim. A ni ga bilo težko prežeti. Tam zraven očeta, ženina, je sedel nem in miren med hrupno gostijo, dvajsetleten, nerazvit, tesnopršen, vrnil nekoliko zvit na levo stran in glavno nenaravno stisnjeno od desne. Na nesrečen dan ga je mati rodila... Ni se odprl ust, odkar sedi tu pri bogati mizi, in oče ga je moral prisiliti, da se je dotaknil potice in se napil vina. Sedaj, ko se je blebela i Baštja spomnil matere, mu je drobno srce prekipelo. V trenutku se je zavedel onega dne (in bil je zadnji), ko ga jemati poklicala k svoji postelji.

— Kako je, Pavle?

Govorila je že zelo tiho in roka ji je bila na dlani pekoča in potna. V sobi je bilo vroče in nebroj muh je letalo krog matrinega obraza.

— Pasel sem, mama. Ali veste, kako ime sem nadel sivilnemu telu?

— Kako, Pavle?

— Miha mu pravim, — se je nasmejal Pavle, kajti zdelo se mu je neskončno smešno, da bi bilo telu ime Miha.

— Ni prav, Pavle, drugače mu boš moral reči, — jela ga za glavo z vročimi dlanimi in jo prislonila k svojemu obrazu. Pavletu je bilo čudno pri sreči, a ko je začel materine solze na licih, tedaj je zasluhl, da ne bo dobro ne njej, ne njemu... Z vso silo se je oklenil tega bolnega, onemoglega telesa, in ko je začel v materinih prsih naglo, tiho hropenje ga je obšlo ne kakor brezmejna žalost, temveč kot onemogla, obupna jeza in zajecel je, ne zatulil je kot brezumen. Tedaj je stopil hlapec Matija v sobo in ga hotel dvigniti s postelje, a Pavle se je vrgel po tleh in kričal, kričal... in nato zbežal iz izbe in se zaril v dehteče seno...

Tega se je spomnil Pavle, ko je napival Baštja nevesti, in je zajočkal. Vsa svatba se je zmedla. — Baštja je utihnil, nevesta, ki je držala Grofa za roko, se je zdržnila in roko naglo umeknila, možje so se spogledali, žene so se splašile. Grof se je nagnil k Pavletu (ne-rodnemu mu je bilo tu pred ljudmi in z otroki se sploh ni znal veliko ukvarjati) in ga je pobožal s svojo veliko roko po licu ter mu šepetal v uho, da sam ni vedel kaj. Tode Pavle mu je odinil roko, mu umikal obraz in začel jokaje cepetati z nogami po tleh.

Bog ve, kako bi se svatba bila končala, da se ni tedaj godeč spomnil pametne. Zopet ti moram reči, harmonika: da bi te zlodej!

Trezen človek se upijani poleg tebe, pijan podivja, pameten znori, blazen zbesni, kadar te sliši, pleše pa vsakdo. Najprej se je dvignil navihani Prelovšek, ustavil se sredi sobe, razširil roke in dejal:

— Kar je, pa je. Katera gre?

Potem so vstajali pari drug za drugim, harmonika se je komaj še slišala, ko so zacepetali težki škornji po tleh, plesavci so se kakor pod tečo malo sklonili, pobežali in dvignili glave, dekleta in žene so si popravljale potne lase in si lovile krila, ples je zdijval, kri se je razvnela — in sedaj naj se vdere strop nad glavami ali pod nogami, naj se prevrnejo polne mize, godec naj od truda pri tej priči izdihne, naj narasla Savinja odnese vse žage in ves les, Bog naj pokliče k sodbi, Savinjec bo plesal, in kdor mu stopi na pot, ga bo prevrgel in pobil; zemljo bi dvignil zdajle iz tečajev, če bi mogel, in jo sunil v brezdanje prepaše svetovja, zvezde bi pomedel z jasnega neba, vse svet naj se podere in on naj konča z njim, ampak sedaj pleše in kaj vse drugo?

Z eno besedo: bila je res sijajna svatba.

Pavle je bil utihnil in je topozl po sebi, Grof je važno in počasno nekaj razlagal nevesti, pari so se sukali kakor v velikem vrtilu, tisti pa, ki so sedeli pri mizi, so trkali s kozarci in se pomenovali bogve kaj. Zunaj se je bilo že popolnoma znočilo, droben jesenski dež je začel curjati po oknih, a v svatovski sobi je tem prijetnejše. Vse je dehtelo po močnem, naravnem vinu, po sveži, mastni pečenki, mehki dim cigar, ki so jih kadili skoro vsi svatje, kajti pipa je bila prišla pri mlajših precej iz navade in je le tuhtim v kakem kotu tlela z zoprnim duhom, je pronicel v obleko, ovijal z vonjavjo meglo obraze in pogleda, se vpijal v misli, ki so postajale sladkolene in mirno-vesele.

Ko so mladi tako rajali sredi sobe in stari modrovali pri mizah, so se nenkrat vrata odprla nastejaj in dva močna fanta sta pripeljala med svate človeka, ki... zelo čudnega človeka. Na glavi je imel okroglo, dalmatinsko kapo, lasje so mu bili ponarejeni iz preje, izpod košatih obrvi mu je strmelo dvojje ostrih, sivih oči, brki in brada so mu bili obilno potreseni z moko, lica nabeljena in poharvana, suknjič se mu je tesno spenjal krog koščenih prsi, hlače so mu bile utaknjene v črevlje in na hrbtu je nosil visoko krošnjo prstene posode.

Ples je nenadoma obstal, ko se je znašel čudni tuje med svati, harmonika je vtihihnila, gostje so vstali izza miz, dvignila sta se celo ženin in nevesta ter gledala radoovedno in smehljaje preko glav, ki so se stikale krog krošnjara. Tuje je stal tam med veselimi svati in ni vedel kaj. Tedaj sta zakričala fanta, ki sta ga bila prignala:

— Kje je župan?

Baštja se je prerinil med svati in je dejal:

— Kaj bo?

— Tegale moža sva dobila na cesti; lonce je pokradel po vasi in zdaj pravi, da so njegovi.

Baštja se je široko razkoračil pred krošnjarjem, ga sumljivo opazoval izpod čela, sklenil roke na hrbtu in vprašal:

— In kaj ti praviš, hm?

Krošnjar ga je začudeno pogledal in rekel:

— Ne bodi siten, Baštja! Kaj meni mar vaši lonci. Jaz sem pošten človek in zato me pustite, da grem po svojih potih!

— Le potpi, prijatelj! Sedaj hoče biti potpi že vsak eigan!

Svatje so se gromovito zasmeli. (Danes je svatba, se pije, danes se smeje, danes se mora smejeti.)

— Odkod si doma, prijatelj, in po kakem opravku si prišel k nam?

Krošnjar se je ujezil in iztegnil svoje dolge roke proti Baštji:

— Ne žali se, Baštja, s poštnim človekom! Kaj si vest zapil!

— Ah, na mojo vest ne da ostriti poliča vina! Kaj bo zunjo, ko ima še s svojo same težave?

Gostje so hoteli popokati. Eh, naš Baštja!

Krošnjarju je bilo hudo med razposajenimi svati in začel je prositi:

— Pusti me, ti pravim, Baštja, prester sem za norčije!

Tako se je izgovarjal tudi tatinski Hrvat, ko so ga peljali na vislice, pa so ga le obesili.

Možje so pomatili cigare iz ust in rok ter se začeli tolči po kolenih, ženske so se dušile od smeha, sam Baštja se je moral zadovoljno nasmešiti; obračal se je semintja med svati, stegoval roke od sebe in vpraševal: — I, kaj pa! Kaj se boste smejali? Saj je res.

Le krošnjar ni bil zadovoljen. Krotke sive oči so mu začele bliskati izpod obrvi, potem je jezno zamahnil z roko, zamrmral: — En, kaj boš z norei! — ter se obrnil proti vratom. Toda urni Baštja ga je prijel za roko, potegnil zopet v sredo in dejal:

— Saj se še nisva pobotala, prijatelj! Vidiš, tale dva fanta pravit, da si kradel po vasi, in jaz moram skrbeti, da se pri nas ne ugnezdijo potepuhi. Ali inšak kake popirje pri sebi?

Krošnjar ni več odgovarjal, a Baštja mu je sam odpel suknjič, segel v notranji žep in potegnil iz njega polo mastnega popirja, na katerega je bila nevesča, okorna roka napisala s svinčnikom sledeče besede:

Ta mož je pravi hrvaški tat in je pokradel mnogo velikih in malih loncev in zaslužil batine.

Ko je Baštja glasno prebral te preproste, komaj smešne vrstice, so svatje utihnil in oči so se jim zaiskrile, kajti približal se je najveselejši trenutek svatbe. Beseda "batine", precej tuja in nenavadna, je veliko obljubljala in delovala kot skrivnostno bajlo.

Krošnjar je stal kakor obsojen. Baštja se je bil razkoračil pred njim, pogledoval zdej na popir, zdaj nanj in sledenji spregovoril začuden:

— Tako-o, prijatelj! Zdej se poznamo! Torej — se ozrl na nestrpnne svate, zapovedujoče iztegnil roko proti krošnjarju, se še enkrat ozrl in počakal ter nenadoma ukazal:

— Batine!

Kot bi trenil, je pograbilo uboga krošnjara deset rok, ga položilo na tla, posoda se je do zadnje razbila, črepinje so zletele po tleh, v istem trenutku je zavriskala harmonika, pari so se zasukali, razposojeno teptajoč in drobeč črepinje, smeh in krik je odmeval iz slednjega kota... završalo je po sobi kot vihar... Eh, Savinjec se zna jo zabavati!

Krošnjar je obležal, kakor je bil padel. Kapa mu je odletela z glave, lasulja se mu nagnila na levo in prikazali so se polsivi, kratki, ščetinasti lasje. Tako je ležal na črepinjah, oprt na komole in top gledal v ta plesoči vrtilinec krog sebe. Ženske so šumele mirno s krili, ozirale se nanj in se mu smejele:

— Vstani, Matija zdaj je konec!

A on se ni ganil.

Tedaj se ga je usmili Baštja, ki ni toliko maral za ples, in mu je ponudil roko:

— Glej ga, Matija! Kaj boš ležal kakor Job na gnojišču?

Matija se je oklenil Baštjeve roke in se dvignil. Toda ko je stopil na noge, mu je leva odpovedala, nagnil se je naprej, se ujel za stol in omahnil nanj ter mirno in hladnokrvno rekel:

— Nogo si mi zlomil, Baštja! Baštju je hipoma izginil smeh z obraza, ozrl se je okrog ter zavpil:

— Grofovemu Matiji ste zlomili nogo, ljudje!

Svatje so se ozrli in zavpili drug drugemu:

— Matija si je nogo zlomil!

Vsi so se naenkrat zbrali krog njegovega stola, vstal je celo ženin, dasi ni bil smel, in Baštja mu je začel odvezovati črevelj. Ko ga je sezul, se mu je pokazalo, da je krog gležnja noga nenavadno debela.

Tedaj se je spomnil Prisljan in je rekel:

— Baštja, ti si beštja! Verjeme mi, da sta zmenjena z Matijem!

Svatje so se zasmeli:

— Glej ga, Baštja! Da bi ga zlodej! Zmenjena sta! Še drugi črevelj naj se sezuje!

Baštja je začel drugi črevelj odvezovati in se je na tihem veselil: — Kaj, če bi druga noga bila ravno taka? Misli bi, da sem jim res nalašč tako naredil!

Toda druga noga je bila tanka in gibljiva v zgibu; Baštja se je obrnil svatom in se ujezil:

— Kaj bova zmenjena? Saj ni, da bi se človek z nesrečo norčeval! Na, zdaj sami vidite!

Izkazalo se je, da noga ni zlomljena, temveč samo izpahnjena in da ne bo posebnih sitnosti z njo. Toda Grofu je vendarle bilo nerodno, da se je morala ta nesreča zgoditi ravno njegovemu hlapcu in ravno na njegovi svatbi, in ni mogel, da bi ne rekel:

— Čemu ste ravno tega starega medveda izbrali za šemo, ko je ves trd in okoren kot tnalno!

Vina se napil, Matija!

Matija je moral izpit kozoarec in potem so mu začeli nogo zvijati, sukati in vleči, da je od bolečin s tiskal zobe; toda noga se ni hotela vravnati. Več mož in fantov je poskusilo, Matija je moral izpit mnogo kozoarev vina, a kost je štrlela iz zgiba in noga je vedno bolj otekala. Ko pa je prijel močni hrust Mozetič, da so kosti zaskripale, je Matija zakričal in sunil z zdravo nogo.

— Bodi pameten, Mozetič! Kaj nimate vesti, ljudje?

Tedaj je smuknil med svati k njemu Pavle, ves blede in preplašen. Ko je zagledal njegov izmučeni obraz, popačen od bolečin in potu in muke, so se mu zaiskrile solze v očeh in vprašal je boječ:

— Ali te hudo boli, Matija?

— Saj je Jezus tudi trpel, Pavle — je odgovoril Matija in skoro da se je nasmejal.

Pavle ga je začudeno pogledal, se tesno privil k njemu, se ozrl po svatih in zašepetal:

— Pojdiva domov, Matija! Kaj bova huka? Pojdiva rajši domov!

Ob istem času se je oglašil tudi Grof:

— Naprezi konje, Znoj, da spravimo Matija in Pavleta domov. Ali bi ti vozil, Kovačev?

Kovačev se je ozrl na dekleta, s katerim je bil že ves večer plesal, in si je mislil: — Glej ga, šmenta! — Rekel pa je:

— Bi že, Grof, ampak pot je grda in jaz nisem navajen Znojevih konj.

— Kaj bi tisto! — se je nasmejal Grof. — Saj te Reza počaka.

— Mara Reza zame! — se je branil Kovačev in skrivaj pogledal tja k njej. — No, pa grem, da ne boš rekel...

Matija je bil tačas obul en črevelj, drugega pa je nesel v roki in se je napotil proti vratom. Pod levo pazduho ga je podpiral Kovačev, desnice pa se mu je oklepala Pavle.

— Zbogom, Matija, pa ne zameri! — so zavpili tisti svatje, ki še niso sedeli pri mizi.

— Kaj bi zameril? — se je ozrl Matija in mlo se mu je stotilo. — Ampak ni prav, kar delate! Kaj so vam bile na poti moje stare noge? — Ko se je pa spomnil krivice, ki so mu jo bili storili, se je nenadoma ujezil in začel mahati s čreveljem, ki ga je držal v roki. — In če bi se že veselili, kakor se spodobi, bi človek nič ne rekel... Ampak če mu razgrajate pozno v noč, ko bi se morali jokati? — Čemu se sladkate Grofu, ko pijete njegovo vino, in se hlinite skupaj z njim, licemereji!... Ne jokaj, Pavle!... Glejte, zamera gor ali dol, po pravici vam bom povedal: Ti Grof in vsi drugi z njim...

— Domov pojdi, Matija, in ne sitnari! — je zavpil Grof izza mize in obraz mu je podplula krepka rdečica.

— Prav praviš, gospodar, — je odgovoril Matija in je odšel s Pavletom in Kovačevim skozi vrata.

Matija je odšel, harmonika je zaigrala, toda svatje so obstali in obsedeli ter se skoro šepetaje mo-

nili. In šele ko je Baštja glasno izpregovoril: — Ah, pijan je! — in ko so tudi drugi pritrdili: — Pijan je Matija! — in se oddehnili, se je nevesta zopet nagnila h Grofu, so kozarci zopet trčili, je zopet zašumelo veselje po svatovski sobi, zašumelo in bučalo celo noč in naslednji dan in še eno noč do belega jutra, ko so se muzikantu napravili žulji na palcu in so gostje pospali po klopih in za mizama.

Pavleta so zavili v odejo in ga položili na slamo zadrž, — da se naspi, revček, — kakor je dejal Matija, ko je sedel na vozu, in voznik je pognal. Bila je deževna jesenska noč. Poletni dež je prijeten: izza dušee sopare se nagrmadijo na nebu oblaki, potem začne padati v redkih, debelih kapljah, nato se vlije, da kar zašumi pod črnim nebom, in čez nekaj trenutkov posije sonce, vse sveže in skoraj še mokro, kakor bi se ravnokar bilo dvignilo iz mrzle jutranje kopeli; vse naokrog zadisi h sladkim vonjem vlažnega prahu, travnik zazeleli in gozd, cesta je izprana in dom, po jarkih pa bega obilna poletna voda...

Toda jesenski dež je zopet in težak. V neštetihih drobnih kapljah polzi z neba in se vpija v obleko in kožo in kakor da si išče poti prav do srea, kajti človeku je strašno v tem neizmernem morju dušee mokrote, pogled mu blodi po medli, blatni pokrajini, prenašeni od vlage, misli se mu pletejo v bolnih, neizraznih oblikah kot jesenske megle... dež pa prši... prši... do blaznosti.

(Konec prihodnjic.)

Osebná svoboda.

Louis N. Hammerling.

XXXVIII.

Boj proti tiranstvu ali boj za pijaco? Soglasno s splošno razširjenim mnenjem je boj proti tiranstvu in za osebnó svobodo boj za "pijaco". Posledica tega pa je da stoji veliko ljudi, ki so mnenja, da nimajo s tem nobenega direktnega opravka, na strani ter pusti sovražnikom prostosti prost pot. Vseled domnevanja, da se gre le za pijaco in proti pijaci, pa pride od tega, da se pozablja na osnovne principe osebné svobode, katero se spravlja s tem v veliko nevarnost.

V tem leži največja nevarnost celega problema osebné svobode. Dr. Howe iz New Yorka, načelnik People's Institute, je pred nekaj časa opozoril na čudni prizor, da se nekateri naših najboljših državljanov tujeja izvora spuščajo v politične zveze s slabimi, pokvarjenimi in celo hudodelskimi elementi v občini, da branijo svojo osebnó svobodo in navade, zvezane z uživanjem opojnih pijac, ker so jih do te nenaravne zveze prisilili sovražniki prostosti.

Na drugi strani pa so ljudje, ki uživajo splošen ugled in katere se smatra splošno za najboljše, v tajni zvezi s sovražniki prostosti. To pa ne iz prepičanja, temveč iz napačnega občutka sramu.

To stališče pa je povsem napačno. Prvič ni boj proti tiranstvu boj za pijaco, dasiravno je res, da so opojne pijace in navade, zvezane z zavzivanjem, predmet tiranstva, kateremu nasprotujemo. Ako bi bil drugi boj proti tiranstvu v resnici le boj za pijaco, bi ne bilo to ničesar grdega s tega ali onega vidika, kajti zmerno zavzivanje opojnih pijac ne vsebuje ničesar grdega ali nasprotovanja vrednega.

Tretja stvar pa je ta, da bi bil, tudi v slučaju, da so opojne pijace škodljive, nezaslišan napad, na pravice naroda prepovedati mu to potom postavje razven v obsegu, da se ne omejuje drugih državljanov v mirnem uživanju njih prostosti.

Tretja točka je najbolj važna. Navajati ljudi na pametno in zmerno življenje, je stvar poduka in vzgoje. Mi bi prav tako lahko uveljavili postavje, da mora dati vsak človek gotov del svojega zaslužka v hranilnico kot ga prisilijo, da ne sme piti piva ali jesti čebulo ali česenj. Nekateri ljudje sovražijo česenj, drugi ga pa smatrajo za delikateso in neobhodno potrebnega pri kuhi. Ali so oni, ki ne marajo česnja, upravičeni misliti, da so bolj pametni? In če se celo prizna, da so bolj pametni, ali imajo pravico prepovedati uporabo česnja? Pisee teh vrst je videl nekoč v gostilni nekega človeka, ki je ogorčen vstal ter šel k drugi mizi, ker je sosed poleg

njega mazal "Roastbeef" z gorčico. On je smatral to za neumno in neprimerno in če bi imel oblast, bi izdal postavjo, s katero bi se prepovedalo uživati "roastbeef" z gorčico. A tudi če bi bilo to ne-

primerno, ali bi to upravičevalo prepoved?

Isto je s pivskim vprašanjem in mi sedimo in gledamo, kako se izpodkuje tla osnovnim principijem prostosti.

CENIK KNJIG

katere ima v zalogi

SLOVENIC PUBLISHING CO.

82 CORTLANDT ST. NEW YORK, N. Y.

MOLITVENIKI:

Duhovni boj	—60	Najdenček	—20
Evangeljska zakladnica	—50	Na jutro vem	—30
Gospod usliši moje molitve	—50	Na krivih potih	—30
z posebno velikimi črkami	\$1.00	Na različnih potih	—20
Ključ nebeskih vrat	—50	Narodne pripovedi, 1. zvezek po 3. zvezek po	—20
Jezus in Marija	—40	Naseljenec	—20
Marija Varhinja	—60	Na valovih južnega morja	—15
Marija Kraljica	—60	Nezgodan a Palavanu	—20
Skrbi za dušo	—60	Nikolaj Zrinski	—20
Vrtec nebeški	—40	O jetiki	—15
		Odkritje Amerike, vcs.	—80
		Prihajač	—30
		Pregovori, prilike, reki	—20
		Prst Vrbčevem Grogri	—20
		Prst božji	—20
		Randevouz	—20
		Revolucija na Portugalskem	—20
		Senila	—15
		Simon Gregorčiča poezije	—45
		Stanley v Afriki	—20
		Sherlock Holmes,	—20
		3, 4, 5. in 6. zvezek po	—80
		Sveta noč	—20
		Srečolovec	—20
		Strah na Sokolskem gradu,	—20
		100 zvezkov	\$5.00
		Strelec	—20
		Sanjska knjiga, velika	—30
		Stiri povesti	—20
		Tegethof	—20
		Turki pred Danajem	—30
		Vojna na Balkanu, 13 zvez.	\$1.85
		Zlate jagode, vez.	—80
		Življenjepis Simon Gregor-	—20
		čiča	—50
		Življenja trnjeva pot	—30
		Znamenje štiri	—30
		Za kruhom	—20
		Življenje na avstr. dvoru ali	—75
		Smrt cesarjeviča Rudolfa	—75

POUČNE KNJIGE:

Abeceđnik

Jugoslovanska

Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URAĐNIKI:

Predsednik: J. A. GEMM, 507 Cherry Way or box 57, Brad-dock, Pa.

Podpredsednik: ALOIS BALANT, 112 Sterling Ave., Bar-ber-ton, O.

Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Box 424, Ely, Minn. Blagajnik: JOHN GOUGE, Box 105, Ely, Minn.

Zaupnik: LOUIS KASTELIC, Box 583, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN J. IVEC, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MIKE ZUNICH, 421—7th St., Calumet, Mich.

PETER SPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kan.

JOHN VOGRICH, 444—6th St., La Salle, Ill.

JOHN AUSEK, 5427 Homer Avenue, N. E. Cleveland, Ohio.

JOHN KRŽIŠNIK, Box 133, Burdine, Pa.

POROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28. St., Lorain, O.

JOSEPH PISHLAR, 308—6. St., Rock Springs, Wyo.

G. J. PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOSEPH MERTEL, od društva sv. Cirila in Metoda, Str. 1, Ely, Minn.

LOUIS CHAMPA, od društva sv. Srca Jezusa, Str. 2, Ely, Minn.

JOHN GRAHEK, st., od društva Slovenec, Str. 114, Ely, Minn.

Vsi dopisi tikajoči se uradnih zadev kakor tudi denarne poli-jatve naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pritožbe pa na predsednika porotnega porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bodo odzivalo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

ČLANOM IN ODBORNIKOM KRAJEVNIH DRUŠTEV V NAZNAVJE!

Vse proteste, incijative, predloge in sploh vse uradne stvari oziroma dopise, ki se tičejo J. S. K. J. JE POŠILJATI GLAVNEMU TAJNIKU.

Najprej mora glavni tajnik vse pregledati, ker mi brez njegove vednosti ničesar ne natisnemo, kar se tiče Jednote.

Vse, kar bo on odobril, bo v našem listu pravočasno priobčeno.

Uredništvo G. N.

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Padel je glasom uradnega po-ročila na severnem bojišču Fran Darovec, c. kr. avskulant v No-vem mestu, doma iz Ločne. V vo-jaske službi je bil poročnik.

V ruskem ujetništvu. Ljubljanski "Domoljub" je prejel sledeči dopis: Prosim, da bi dali v list te vrstice v tolažbo vsem onim že-nam, ki ne dobijo od svojih mož, ki so v vojni, nič poročil. Moj mož je zadnjič pisal dne 28. av-gusta. Vse moje prizadevanje je bilo zastoj. Koncem maja sem dobila iz Sibirije pismo, da je bil ranjen in ujet in da je zdaj zdrav. Pismo je bilo pisano dne 12. mar-ca, čez devet mesecev se je torej oglasil moj mož Jožef Dajmoč. Marija Dajmoč, Schären, Vest-sko. — Iz Koprivnice v Bohinju poročajo: Gosp. župnika je pisal Janez Korošec vulgo Zg. Koroš-ec iz Sarajeva blizu Kurgana v Sibiriji: "Naznanjam vam, da sem v Sibiriji pri nekem kmetu ter mu nekoliko delam. Zdrav sem. Na svidenje!" To je bilo ve-selja doma, zakaj že nad šest me-secev si ni oglasil.

Vojni kurat obolel. Fran Kren, vojni kurat infanterijske divizije št. 22, je nevarno obolel in leži sedaj v Košicah na severnem O-grskem. Prepeljali ga bodo v sa-natorij. Že od jeseni je bil na bo-jišču.

Za slepe vojake. Med invalid-nimi vojaki bo treba gotovo naj-večjo skrb obrniti na morebitne slepe vojake. To je čutil tudi žup-nik V. Vondrašek iz Podbrezja, ki je izročil uredništvu ljubljans-kega "Domoljuba" 300 kron v podporo onim vojakom Sloven-cem, ki bodo izgubili v tej vojni vid. To blagodušno darilo župni-ka pa je spremljala plemenita že-lja, da bi našel med Slovenci mnogo posameznikov. Naj omeni-mo še to, da je župnik Vondrašek določil nadaljnjih 200 kron za sle-pe vojake Čehi, ki so njegovi ožji rojaki.

Zastave so razbesili na javnih poslopjih v Ljubljani, ko je Ita-lija napovedala vojno Avstriji in od onega časa vibrirajo naprej. Železniški promet na jug ome-je. Obratni inspektorat žužne že-leznice v Ljubljani javlja: Na

prohah Nabrežina-Krmin in Trst-Nabrežina je ustavljen celokupni promet. Vlaki vozijo začasno do in od Nabrežine. Ker se za progo južno od St. Petra na Krasu v najbližjem času uvede legiti-ma-cijska dolžnost, se smejo izdajati vojni listki le do St. Petra na Krasu. Dalje je ustavljen celo-kupni promet na progi Ljubljana g. k. Buhinjci in postranskih progah. Na progi Ljubljana g. k. Jesenice vozijo poštini in aprovi-zacijski vlaki brez legitimacijske dolžnosti. Ravnotako so začeli vo-ziti poštini in aprovi-zacijski vlaki na progi Zagreb-Zidani most.

Črnovojniki z zastarelimi na-membnicami morajo takoj k svo-jim četam. Ker so se prigodili slučajji, da nekateri črnovojniki vsled tega niso odšli v vojaško službovanje, ker imajo namemb-nice z opazko: "Čakati na vpo-klanjanje v kraju bivališča" (Ein-berufung im Domizile abwarten), se dotični opozarjajo, da se te na-membnice kot zastarele niso od-zele in da imajo brez odloga ta-kaj odriniti v vojaško službova-nje k svojim četam.

Ugodnosti za vpo-klicane vajen-ce. S cesarsko naredbo z dne 17. maja 1915 se odreja, da se ima izdati vajencem, ki so bili pokli-cani v črnovojno službo, predno so dokončali učno dobo, izučna spričevala, oziroma izučna pisma, ako so se učili obrti vsaj že dve leti; onim pa, ki so že uspešno napravili pomočniško izkušnjo, je izdati pomočniška pisma. Izučna, oziroma pomočniška pisma se imajo izdati z dnem, ko vajenec, oziroma pomočnik odrine v črno-vojno službo.

Človekoljubnost domačega pod-jetja. V dobi sedanjih hude dragi-nje je svojim uslužbenecem na lep in posnemanja vreden način pri-skočila na pomoč Kolinska tovar-na kavnih prinesi v Ljubljani. Dovolila je namreč vsem svojim uradnikom in delavcem, in sicer čisto iz svoje volje, desetodstotno draginsko doklado za čas seda-nje draginje. Ta plemeniti čin priljubljenega domačega podjetja zasluži popolno priznanje in že-leti je le, da bi Kolinska tovarni sledila tudi druga podjetja.

Alkohol. "Domoljub" piše:

Zdravilo zoper vse bolezni, mazilo zoper vse rane je po mnenju mno-gih ljudi še vedno alkohol. Zato oni, ki imajo svoje pri vojakih med ranjenci, ne vedo tem reve-žem prinesiti nič boljšega, nič ljubšega, nič slajšega, nič drago-cenejšega, kakor alkoholne pija-če: vino in tudi žganje. Na, tu imaš, privošč si ga malo! Pijača te bo potolažila, pijača te bo raz-veselila, pijača te bo — ne vem kaj še vse! Zato pa vidimo po ljubljanskih cestah tolikokrat za-lostne in sramotne prizore: guga-joče se "junake". Vojaška oblast zabranjuje vojakom alkohol — a njih domači in prijatelji tišejejo od vseh strani vanje s pijačo, ka-kor da je v pijači vse zveličanje za ta in oni svet! Alkohol-slepar, kako dolgo boš ljudi še slepil in delal neumne!!

V vojnem letu 1643. je tožilo vse o draginji. Stara kronika na-va-ja takratno ceno živil: Telčice 4 do 6 goldinarjev, janček 1 gld. do 1 gld. 70 kr., koštrun 2 gld. do 2 gld. 20 kr., funt mesa ogrskega vola 41 kr., funt mesa domačega ži-vine 31 kr., zajec 45 kr. kokoši 15 do 24 kr., 12 jajc 45 kr., ščuka 15 do 30 kr., 12 polzev 5 do 6 kr., slanik 3 kr., 1 funt kruha 1 kr., strih ovs 51 kr.

Vojno posojilo. Kamniški me-ščani, združeni v meščanski kor-poraciji, so podpisali 10.000 kron drugega vojnega posojila.

Za vojnega kurata je poklican Izidor Cankar, urednik "Dom in Sveta" v Ljubljani. Moral je ta-kaj odriniti na bojišče.

Umrl je v Stari Loki Fran Šol-lar, duhovnik v pokoju.

Opasno obolel je na Sinkovem turnu Janez Tavčar, župnik v po-koju.

Ponesrečil se je 41letni železni-čar Matevž Rozman na železniški postaji Javornik na Gorenjskem. Bil je doma z Bleda.

Potrjen zakon. Cesar je sankci-oniral od krajskega deželnega zbora sklenjen zakon glede upra-ve vodovoda v Zgornjem in Sp. Logatcu.

Kolekovanje vlog na deželni odbor. Na vprašanje, če je treba kolekovati tudi vloge na deželni odbor, se odgovarja, da se mora-j vloga privatnih strank na de-želni odbor v zasebnih zadevah kolekovati s kolekom za 1 krono. Pritožbe zoper razsodbe občins-kih odborov, cestnih okrajnih odborov, zdravstvenih zastopov in sploh drugih, deželnemu odbo-ru podrejenih korporacij se morajo kolekovati za prvo polo s kole-kom za 2 K, za vsako nadaljnjo polo pa s kolekom za 1 K. Proš-nje v ubožnih zadevah so koleka proste.

Za konjerejo. Ker je žrebčar-ska uprava odpeljala vse plemen-ske žrebece iz dežele Kranjske, dal je posestnik Fran Bohine v Trbo-ljah pri Kranju svojega mladega pinegavskega žreba Anwalt li-cencovati ter je ta žrebec sedaj za kobile konjerejev na razpolago na postajališču Voglje pri posest-niku in oskrbovalcu državnih žrebecev Franu Molju. Omenjeni žrebec je zelo močne in pravilne rasti ter je imel skozi dve leti od ministrstva vzrejevalno premijo.

ŠTAJERSKO.

Krušne nakaznice so vpepeljali dne 13. junija po vseh občinah na Štajerskem.

Skrb za begunce. Poročali smo, da se je goriški deželni odbor preselil na Dunaj. Deželni glavar monsionir dr. Faidutti se je naj-prvo ustavil v Lipnici pri Grad-cu, kamor spravljajo begunce iz Goriške. V Lipnici se je otvoril poseben urad deželnega odbora, ki nadzoruje prihod in razdelitev došlih beguncev. Posebno skrb pa obrača deželni odbor na to, kako vse begunce preskrbeti z živili.

Več medu. V času splošne skrbi za živila se mora skrbeti tudi za važno živilo in zdravilo — med. Jako umestna je prepoved okraj-nega glavarja v Lipnici, da ne sme nikdo v njegovem okraju iz-gati evetja in vejice dreves in gr-movje, da bodo imele čebele do-volj paše in da bodo nosile svoj plen mirno domov.

Poštne razmere. Sedaj zelo ma-lo pomaga, če se kdo krega radi pošte, ker pisma rabijo 4 do 5 dni, predno pridejo n. pr. iz Maribora v Celje ali narobe. Pismo, ki je bilo pisano in oddano v Celju 10. junija, je prišlo v Maribor šele 15. junija. Bolj redno pošilja po-šta časnik.

Pravica do podpore. Štajersko namestništvo razglasa, da do pod-pore imajo pravice tudi žene in otroci onih delavcev, ki jih je vo-ska oblast poklicala v vojni slu-žbo, četudi ne nosijo oziroma

KOROŠKO.

Prestolonaslednik na obisku. Nadvojvoda Karol Franc Jožef je 19. junija obiskal koroško deželo. Najprej je izstopil v St. Vidu ob Glini, kjer so bili navzoči deželni predsednik grof Lodron-Laterano s predsednikom dr. Kometterjem, zastopniki Rdečega križa knez Rosenberg-Orsini s soprogo in dvorni svetnik Pipitz, okrajni glavar vitez Franc Siller pl. Gam-bolo s soprogo, občinski zastop št.-vidski in več gospa. Od cer-kvenih zastopnikov je bil navzoč knez in škof dr. Hefter, št.-pavel-ski prelat dr. Odilo Frankl, tan-zenberski opat Bonifac Ecker in dekan Waleher. Prestolonasled-nik se je dalje časa razgovarjal s knezoškofom in je obiskal tudi bolnišnico usmiljenih bratov. V hotelu Stern je bil diné, nakar se je prestolonaslednik z avtomobi-lom odpeljal v Celovec. Med pot-jo je izstopil v Gospi Sveti, kjer je lastnoročno izročil srebrni za-sluzni križec zakonski dvojici, ki ima osem sinov v vojaški službi. V Celovec je obiskal bolnišnico Rdečega križa v Marjanišču, kjer se je ljubeznjivo razgovarjal z bolniki, nakar se je odpeljal na-prej iz Celovec, ki je bil v zasta-vah.

V ruskem ujetništvu. Dr. Jan-ko Kotnik, poročnik 4. bos-her-e, polka, piše celovskemu "Miru" iz ujetništva iz Uglča na Volgi z dne 17. maja: "Danes ravno po 8 mesecih dobil prvo pismo iz do-movine. Sem zopet zdrav, hvala Bogu. Pošiljam vsem dragim in znanecem najsrčnejše pozdrave iz daljne Rusije." Dopisnica je po-tovala iz Uglča do Celovec ravo-no mesec dni.

Ranam podlegel je črnovojniški pešec Jožef Pöschl iz Köflacha, ki je prišel v Celovec s prevozom ran-jencev. Umrl je na zastrupljenju krvi. Mrlja so prepeljali v do-movino.

Prevoz ranjencev. Dne 17. junija so odpeljali iz celovških rez-ervnih bolnišnic v rezervne bol-nišnice v Gospi Sveti, Trgu in Pliberku 200 mož, ki so prišli v Celovec. Dne 17. junija je dospelo v Celovec mnogo ranjenih in obolelih. Dan poprej so pripeljali v Celovec mnogo ranjencev in bolnikov, med njimi 20 ranjenih italijanskih vojakov, med temi 2 častnika. S tem prevozom je do-spel v Celovec tudi Valentin Per-hinik iz Strajvasi. Dne 20. junija dopoldne je bilo iz Celovec odpe-ljanih 400, popoldne 93 mož, po-večini Ogrji, Hrvati in Čehi, na Dunaj itd. Istega dne je dospelo v Celovec mnogo ležečih in sede-čih ranjencev. S transportom ran-jencev so došli v Celovec 20. ju-nija pešec Lovro Glančnik, pešec Karol Hohl ter Val. Frank in Ju-rrij Liekenstein. Dne 21. junija so odpeljali iz Celovec v rezervne bolnišnice v drugih krajih 598 ranjencev in bolnikov, ki so prišli v Celovec z bojišča od 5. do 18. junija. Ranjencev in bolnikov v poslopjih rezervne bolnišnice št. 1 v Celovec je bilo dne 20. ju-nija 25 častnikov in 1307 mož in v rezervni bolnišnici št. 2 dne 21. junija 18 častnikov in 601 mož.

PRIMORSKO.

Premetena in skrajno predrzna tatica. Iz Gorice poročajo: Pred kratkim je neka prebrisana žen-ska na Jesenici pri Orehek na Cerkljanskem ponoh ukradla v neki hiši vola. Ženska je baje do-ma iz Kanala in govori več jezi-kov. Da je spoznala razmere v va-si, je tam prej nekaj dni dnu-ra-sila. Tisti večer je celo najela v vasi nekega fantiča, da bi ji po-magal gnati vola v Hudajužno, češ, da ga je kupila v Ravnah pri Cerknem. Ponohi je kar odšla v dotični hlev in s fantom odpelja-la vola. V Hudajužni ga je sku-sala spraviti v kak hlev, a ker so ljudje še spali, ga je gnala h "Ko-vaču", kjer je mesnica za vojake. Kovač je takoj dal poklicati do-mačega mesarja Mihaela Zgaga, ki pa je takoj sumil, da je stvar nepoštena. Na vprašanje, kje je vola kupila, pravi, da v Rameh, kjer pa je Zgaga dobro znan. Ker ni imela živinskega potnega lista, jo pošlje Zgaga ponj, rekoč, naj vol ostane tačas tam. In ženska gre naravnost v Orehek k podžup-anu, ki ga pa ni bilo doma. Pod-županova žena je rekla, da se na to ne razume. Kratkotomalo sede tatica in sama spiše potni list za vola. Ko pride župan domov, hti za njo in jo doide vrh Jesenice. Zahteva od nje potni list nazaj. Ona mu pokaže revolver. V tem pa pride že avizirana orožniška patrulja in odvzede žensko v Cerkno.

Poročil se je v Gorici odvetni-ški kandidat dr. Ivo Česnik z gđ.

Ivanko Derenčinovo. Ženin je vr-l pisatelj in organizator. Moral je takoj v vojake.

Nadvojvoda Ludvik Salvator, ki je bival v Gorici celo leto, je pred kratkim zapustil mesto.

Pogreša se posinovljence nad-kurjača Jožefa Mittererja iz Go-ric, sedaj v Divači, ki je pobeg-nil s svojo drugo materjo. Deček se piše Anton Horvat, je rojen 14. svečana 1903, je precej velik, suh in izgleda slabotno.

Prestopili so v katoliško Cerkev v Solkanu trije protestantje, in sicer mati s hčerko in sinom.

BOSNA.

Aretirali so bivšega bankirja milijonarja Ješua D. Salom, ki se je nahajal nekje izven Bosne in Heregovine, ter ga pripeljali v Sarajevo v zapor. Zaprt je tudi njegov brat Mošo Salom, ki se je nahajal v Meranu. Od tem je bil v spremstvu vojaške straže odpe-ljan v zapor na Dunaj. Zaprt je tudi trgovci z železom (!) Alta-rae Abraham Majer — torej sami židje. Vzroki zapore so, kakor iz-vedemo, sledeči: Dobavljali so za vojaštvo čevlje, ki pa so bili vse poprej, kakor pa čevlji. V zvezi s temi so aretirali v Budimpešti solastnike trgovine vojaških ob-lek tvrdke Buchler & Raussnitz, ker so dobavljali vojski slabo blago. Pri hišni preiskavi enega solastnika so našli v njegovi sobi 140.000 K, katere so zaplenili.

ZAHVALA IN VABILO.

Tem potom se iskreno zahvalju-jemo vsem onim darovalcem, ki so prispevali z darovi za sloven-sko cerkev sv. Antona na Ely, Minn. Pripomniti moramo, da je bilo nabiranje v početku jako te-žavno, toda v kratkem se je od-prlo rojakom rododarno sree in nabiranje je postalo lahko. Še enkrat lepa hvala vsem daroval-cem!

Zajedno pa naznanjamo roja-kom na Ely, Minn., in okolici, da bomo priredili dne 25. julija zani-mivo igranje TOMBOLO v stari cerkveni dvorani. Čisti dobiček je namenjen za cerkveni sklad. Začetek je točno ob 1/22. z nago-vorom in potem bo pevski zbor zapel par slovenskih pesmi, nakar se sprične tombola za lepe do-bitke.

Tem potom vljudno vabimo vse tu in v okolici bivajoče rojake in rojakinje, da se zagotovo udeleže in s tem pomagajo k boljšemu uspehu. Med dobitki je tudi žep-na ura, vredna \$25.

Torej na svidenje dne 25. julija v stari cerkveni dvorani!

(19-21-7) Cerkevni odbor.

NAZNAVILLO.

Rojakom v Lorain, Ohio, in o-kolici naznanjamo, da jih bo ob-iskal naš zastopnik:

JOHN KUMŠE,

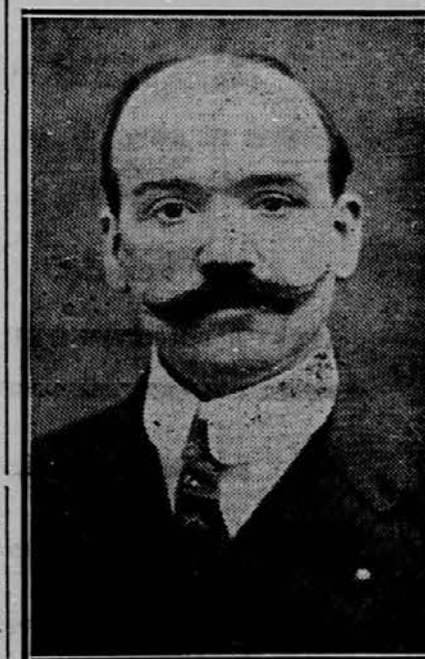
ki je pooblaščen pobirati naro-čnino za list Glas Naroda.

S spoštovanjem

Upravištvo Glas Naroda.

NAZNAVILLO.

Cenjenim naročnikom v Penn-sylvaniji sporočamo, da jih bo v kratkem obiskal naš potovalni za-stopnik

Mr. ZVONKO JAKŠA, ki je pooblaščen pobirati naročnino in izdajati tozadevna potrdila.

Sedaj se mudi v Pittsburgh, Pa., in okolici.

Upravištvo "Glas Naroda".

HARMONIKE

JOHN WENZEL, 1911 N. 22. St., Cleveland, Ohio.

DOMAČA NARAVNA OHIJSKA VINA

kakor DELAWARE, CATAWBA in CONKORD prodaja

JOSIP SVETE

1780-82 E. 28th St., Lorain, Ohio.

CONCORD RDEČE VINO 60c. galona.

CATAWBA BELO VINO 80c. galona.

Te cene veljajo od 25 galonov naprej, pri manjih naročilih cene po dogovoru. Pri teh cenah je vojni davek že vračunan.

Vina so popolnoma naravna, kar jamčim. Naročilu je treba pridejati denar ali Money Order.

dobite "GLAS NARODA" skozi štiri mesece dnevno, izvzemši nedelj in po-stavnih praznikov. "GLAS NARODA" izhaja dnevno na šestih straneh, tako, da dobite tedensko 36 strani berila, v mesecu 156 strani, ali 624 strani v štirih mesecih. "GLAS NARODA" donša dnevno poročila z bojišča in razne sli-ke. Sedaj ga sleherni dan razpošiljamo 13,000! — Ta številka jasno govori, da je list zelo razširjen.

Vse osobe lista je organizirano in spada v strokovne unije.

PIŠITE PO ILUSTROVANI CENIK!

"IZ VRSTNO!"

Tako se je še vsak izrazil kdor rabi brivski aparat, kar je pa tudi res, kajti s tem aparatom se zelo hitro in čisto obrijete in glavno je to, da se ne more-te raniti.

Najbolj v rabi so aparati, kot ga vi-dite na sliki, stane samo \$1.00 s poštni-m. V liči usujati skatli je poler apa-rata tudi sedem najfinjših klin, ki so izelane iz najboljšega jekla.

Denar pošljite po Postal Money Order ali gotov denar v re-striranem pismu.

Naroča se pri: Alois Adamič & Co., P. O. Box 1581, New York, N. Y.

PIŠITE PO ILUSTROVANI CENIK!

"KRACKERJEV" BRINJEVEC

je najstarejše in od zdravnikov priznано kot najboljšo sredstvo proti notranjim boleznim.

Cena za "BRINJEVEC" je: 6 steklenice \$ 6.50 12 steklenice 13.00

V ZALOGI IMAMO tudi čisti domači THOPINJEVEC in SLIVOV-KA kuhana v naši lastni destilaciji.

Naše cene so sledeče:

Tropinjevec per gal. \$2.25, \$2.50, \$2.75 in \$3.00
Slovovitz per gal. \$2.75—\$3.00
Tropinjevec zaboj \$ 9.00
Slovovitz zaboj \$13.00
"68" Rye Whiskey 5 let star, zaboj \$11.00

Rudeča Ohio vina per gal. 55c., 60c., 65c.

Catawba in Delaware per gal. 75c.—80c.

Za 5 in 10 gal. posodo računamo \$1.00, za 25 gal. \$2.00, za večja naročila je sod zastoj.

Naročilu naj se priloži denar ali Money Order in natančni naslov. Za pristanek pijače jamčimo.

The Ohio Brandy Distilling Co.

6102-04 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, O.

Kaj pravijo pisatelji, učenci in državni o knjig. Berte pl. Suttner

"Doli z orožjem!"

Lev Nikolajevič Tolstoj je pisal: Knjigo sem z velikim užit-kom prebral in v njej našel veliko koristnega. Ta knjiga zelo vpliva na človeka in obsega nebroj lepih misli....

Friderik pl. Bodenstedt: Odkar je umrla madama Stael ni bilo na svetu tako slavne pisateljice kot je Suttnerjeva.

Prof. dr. A. Dodel: "Doli z orožjem je pravo ogledalo sedanje-ga časa. Ko človek prečita to knjigo, mora nehoti pomisliti, da se bližajo človeštvu boljši časi. Kratkotomalo: zelo dobra knjiga.

Dr. Lud. Jakobovski: To knjigo bi človek najraje poljubil. V dno srca me je pretreslo, ko sem jo prebral.

Stajerski pisatelj Peter Rosegger piše: Sedel sem v nekem gozdu pri Krieglach in sem bral knjigo z naslovom "Doli z orož-jem". Prebral sem jo dva dneva neprenehoma in sedaj lahko rečem, da sta ta dva dneva nekaj posebnega v mojem življenju. Ko sem jo prebral, sem začel, da bi se prestavilo knjigo v vse kulturne jezike, da bi jo imela vsaka knjigarna, da bo je tudi v šolah ne smelo manjkati. Na svetu so družbe, ki razširjajo Sveto Pismo. Ali bi se ne moglo ustanoviti družbe, ki bi razširjala to knjigo?

Henrik Hart: — To je najbolj očarljiva knjiga, kar sem jih kdaj bral....

C. Neumann Horfer: — To je najboljša knjiga, kar so jih spi-sali ljudje, ki se borijo za svetovni mir....

Hans Land (na shodu, katerega je imel leta 1890 v Berlinu):

Ne sem slavil knjige, ampak imenoval jo bom. Vsakemu jo bom po-nudil. Naj bi tudi ta knjiga našla svoje apostolje, ki bi šli žnjo križemsvet in učili vse narode....

Financi minister Dunajski je rekel v nekem svojem govo-ru v poslanski zbornici: Saj je bila pred kratkim v posebni knjigi opisana na pretresljiv način vojna. Knjige ni napisal noben

Senca meča

ROMAN IZ ČASOV NAPOLEONA I.

Angleški spisal Robert Buchanan. — Za Glas Naroda prevel G. P.

65

(Nadaljevanje)

— To je vojna! — je rekel korporal ter flegmatično kimal z glavo, kot da je vajen takih prizorov.

— S tisoč drugih vred sem končno prišel v Pariz. — je nadaljeval mojster Arfoll. — ter ostal tam tekom celega obdobja. To so bili dnevi groze! Dočim so stali branilci mesta ob zakopih, je hodila po ulicah razcepana množica ter zahtevala hrane. Kadar je ni dobilo, so bili uboji na dnevnem redu. O Bog! Ljudje so zblazneli vsled gladi! Videl sem mater, zblaznelo vsled pomanjkanja, ki je udarila glavo deteta ob tlak, da so se razsuli možgani! Konečno pa je bilo vse končano in zavezniška armada je prikorakala v mesto. Ljudje so bili vsi iz sebe ter objemali vojsake. Nekatere ceste so bile celo pokrite s cvetjem!

— Kanalje! — je siknil korporal skozi zobe.

— Ubogi reveži so in ne vedo boljše. Če pa niso imeli prav, jim bo Bog odpustil. To pa ni še vse, kar sem vam hotel povedati. Nekaj je, kar vas bo bolj zanimalo. Videl sem Cesarja, — v Fontainebleau! —

— Cesarja! — je ponovil korporal Derval s tihim glasom, ne da bi dvignil pogled. Bil je zelo bled v obraz in teko mopišovanja obleganja je le težko prikril svoje razburjenje. Vsa ta žalost in vse to razdejaje je pomenilo zanj le eno, — da je bil njegov idol strmoglavljen. Uhod zaveznikov v Pariz, svečan sprejem od strani prebivalstva, vse to je bil le zadnji dokaz človeške perfidije, verolomnosti, — narodnega izdajstva nad največjim in najplemenitejšim bitjem. Vse je odpadlo od "Malega korporala", vse, razven onih, ki mu, kot korporal Derval, niso mogli pomagati. A sonce še vedno sije, še vedno se proži modro nebo in zeleni trava! In tam — o Bog vojnih trum! — razobešajo zastavo lilje, odurno Fleur de Lys!

V tem času je tudi Marecla sedla poleg korporala ter obračala svoj pogled napol poželjivo, napol proseče proti mojstru Arfollu. Tisti dan je bila v resnici lepa, nekoliko blede in vitkejša kot onega dne, ko je pred letom dni slišala izpoved ljubezni. Tudi ona bi rada izvedela od očividca o njem, katerega je še vedno oboževala.

— Bil je znamenit dan, — je rekel mojster Arfoll, — dan njegovega slovesa od Stare Garde....

Prestal je za trenutek ter zamisljeno zrl v smer proti morju. Sree korporala pa je pričelo burno utripati kot ob času, ko je zadonela bojna tromba. Inne Cesarje garde je otvorilo studene solze, ki je bil globoko skrit v njegovem sren. Zardel je v lice in ustnici sta se mu tresli. Mirno, skoro nevede, je položila Marecla svojo roko v njegovi ter ju držala.

— Povedati vam hočem resnico, korporal. Ko sem zagledal Gardo, pozvano v vrste, sem bil žalosten, kajti nudila je kaj slab pogled. Nekateri so bili popolnoma razcepani, drugi bolni in oslabele. Postavilo se jih je v vrste prav pred palačo in dolgo so čakali, predno se je prikazal. Konečno je vendar prišel, na konju, s hrabrim Macdonaldom ob svoji strani in številnimi generali, ki so mu sledili. Ko se je prikazal, je nastalo upitje in kričanje, da se je skoro podrlo nebo. Prijahal je počasi ter stopil s konja. Nato je dvignil roko in nastala je smrtina tišina. Lahko bi slišali iglo pasti na tla. Nosil je svoj stari površnik in potlačen klobuk. Takoj bi ga spoznal, ker sem ga videl nešteto krat na slikah.

— Kako je izgledal? — je vpraševal korporal. — Bolan? Bled? — Pa saj je bil vedno tak!

— Bil sem prav poleg njega in razločno sem videl njegov obraz. Bil je popolnoma rmen, lici sta mu viseli navzdol in pogled je bil žalosten. Ko pa se je približal vrstam, se je nasmehnil in človek si je mislil, da je ves njegov obraz en solnčni žarek. Nikdar prej nisem videl takega smehljaja. — bil je naravnost božanstvo! To vam rečem, dasiravno ni bil nikdar moj uxor. Nato je pričel govoriti in glas je bil ubit in solze so mu tekale po licih.

— In kaj je rekel? — je vprašal korporal presekano.

— Kar je rekel, ste morda čitali v časopisih, a besede ne morejo oponašati pogledov, tona. Rekel je, da si je Francija izbrala drugega vladarja in da je on zadovoljen, ker je njegova edina molitev za Francijo. Nekega dne pa da bo napisal zgodovino svojih bitk, da bo mogel svet čitati. Nato je objel Macdonalda ter ukazal, naj mu prinesejo cesarskega orla. Ko so mu ga prinesli, ga je poljubil pač stokrat.... Korporal! Moje sree je bilo izpremenjeno v istem trenutku in čutil sem, da bi dal življenje, samo da bi mu mogel služiti. Iz grl Garde pa se je dvignilo plakanje in vsaki obraz je bil moker od solz. Stari možje so jokali kot majhni otroci in nekateri so se vrgli na kolena ter ga prosili, naj ne pozabi nanje. Vrste pa so se gibale kot morski valovi. Maršal Macdonald je pokrtil obraz z obena rokama ter skoro naglas ihtel, dočim so ostali generali potegnili meče ter kričali kot obsedeni: — Vive l'Empereur! — — Vse to je trajalo le nekaj časa, potem je bilo vsega konec. Stopil je zopet na konja ter molče odjahal.

Mojster Arfoll je dostavil s svečanim glasom:

— V isti noči je zapustil palačo, da se nikdar več ne vrne.... Nastal je molk. Marecla, ki je kot začarana poslušala, pa je naenkrat divje zakričala, z očmi obrnjenimi z grozo na strica. — Brez vsakega znaka ali besede je namreč pobesil korporal glavo na prsi in padel naprej na obraz....

— Mrtev je! Mrtev! — je kričala Marecla, ko je dvignil mojster Arfoll s tal nepremično telo. In zares! Senca smrti je ležala na licih korporala in poteze so bile bolešne kot v zadnji agoniji. Marecla se je vrgla na tla, prišla korporala za roki ter ga pričela strastno klicati po imenu. Poteklo je več minut predno je bilo mogoče opaziti kako izpremembo. Konečno se je zganil, bolešno vzdihnil ter odprl oči. Pogled pa je bil prazen in bil je videti kot človek, ki govori v sanjah.

— Kap ga je zadela, — je rekel mojster Arfoll. — Skušati morava, da ga spraviva domov.

— Kdo je tu? — je mrmral stari mož, ki je pričel govoriti. — Ali si ti, Jacques? — Nato pa je govoril kot sam s seboj: — Povelje Cesarja je! — Jutri odkorakamo!

Počasi pa je prišlo nazaj spoznanje in zastoj je skušal ste piti na noge. Ozrl se je divje naokrog ter zapazil obraz Mercele.

— Ali si ti, Marecla? — je vprašal. — Kaj pa je?

— Nič! — je odgovorila Marecla. — Le slabo vam je bilo. Hvala Bogu, sedaj ste boljši! Mojster Arfoll, pomagajte mu na noge!

S težavo se je spravilo korporala na noge in da ni bilo mojstra Arfolla, bi se bil opotekel ter padel. Vsega zmešanega in napol nezvestnega sta ga povedla po griču navzdol, proti hiši, ki na srečo ni bila daleč. Ko je šel navzdol, mu je zopet zadonelo na uho upitje. Obstal je ter prisluskoval.

— Kaj je to? — je vprašal ostro.

— Nič ni, — je odvrnil mojster Arfoll.

— Sovražnik je pričel z naskokom, — je rekel korporal s tihim glasom. — Slišajte!

— Strie! Strie! — je zakričala Marecla.

— Njegove misli so daleč proč, — je pripomnil mojster Arfoll. — Morda je boljše tako!

Šli so naprej brez odmora, dokler niso dospeli do hiše korporala. Vstopili so ter posadili korporala na velik naslonjač, v katerem je sedel kot človek, ki sanja. Dočim je odhitela udova po jeh, da mu zmoli senec in roki, se je obrnila Marecla proti mojstru Arfollu ter rekla:

— Nekaj je treba takoj storiti, drugače nam umre.

— Le ena pot je, — je rekel učitelj. — Treba mu je spustiti kri.

Deset minut pozneje je pritekel mojster Plouet, ki je opravljal poleg posla brivca tudi onega ranocelnika. Odprl je žilo ter govoril pri tem:

— Vedno sem rekel, da je korporal preveč polnokrven. Razventega je razburljivega značaja in razburjenost stopi v glavo. Pa glejte! Že se pregiba!... In res, predno je poteklo dosti krvi, je korporal globoko vzdihnil ter se ozrl naokrog s popolnoma drugačnim izrazom in spoznavajočo situacijo. S pomočjo mojstra Ploueta se ga je spravilo v posteljo in tam je kmalu padel v globoko spanje.

— Ne motite ga, — je rekel Plouet predno je odšel. — Čim globlje spi, tem boljše zanj. Jutri bom zopet prišel.

— Sree mu je počilo, — je kričala Marecla ter skrivala obraz v naročje matere. — Umrl bo!

— Preveč misli na Cesarja, — je rekel Gildas, — a Cesar bi se ne brigal zanj! To vam rečem. Cesar ali kralj! To je meni vseeno. Jaz sem pa vedel, da je vse končano, ko je izgubil maršala Ney!

Bili so sami v kuhinji ter govorili s pritajenim glasom. Noč je padla na zemljo in zunaj, na gričih, so prižigali vaščani velike kresove v znamenje splošnega veselja. Niso imeli prižgane svetilke, kajti korporal je ležal v postelji v kotu in bali so se, da bi ne padala luč na lice korporala. Zunaj je bilo čuti polno krika in jasno je bilo, da vlada povsod veliko razburjenje.

Kmalu je Gildas odšel iz hiše in Marecla in udova sta ostali sami poleg bolnega korporala, ki je mirno spal. Kmalu se je dvignila tudi Marecla ter rekla:

— Ne morem počivati. Ne boste me potrebovali, mati, ter pojdem pogledat, kaj delajo.

Ogrnila si je površnik, se še enkrat ozrla na spečega strica ter nato odšla v temno noč....

(Nadaljuje se).

ZASTONJ

deset (10) HASSAN kuponov
(IZREŽITE TA KUPON)

Ta POSEBNI KUPON je vreden deset (10) HASSAN CIGARETNIH KUPONOV ako se ga predloži skupno z devetdesetimi (90) ali več rednimi HASSAN CIGARETNIH KUPONI v kaki naših HASSAN PREMIJSKIH POSTAJ ali pri

THE AMERICAN TOBACCO CO.
Premium Dept. 490 Broome St., New York, N. Y.
(Ta ponudba ugasne 31. decembra 1915.)

Frank Petkovšek

Javni Notar (Notary Public)

718-720 MARKET STREET
WAUKEGAN, ILL.

PRODAJA fina vina, izvrstne smotke, patentirane, zdravila.

PRODAJA vožnje listke vseh prekomorskih črt.

POŠILJA denar v stari kraj zanesljivo in pošteno.

UPRAVLJA vse v notarski posel spadajoča dela.

PHONE 246

Zastopnik
"GLAS NARODA"
82 Cortlandt Street,
New York, N. Y.

Najmodernejša

TISKARNA

"GLAS NARODA"

izvršuje vsakovrstne tiskovine po nizkih cenah,

Delo okusno. Izvršuje prevode v druge jezike.

Unifakno organizirana.

Posebnost se društvena pravila, okrožnice, pamfleti, ozki listi.

Vsa naročila pošljite nam

Slovenic Publishing Company,
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI IN NAJCENEJSI DNEVNIK.

NAZNANILO.

Cenjenim naročnikom v Michiganu, Wisconsinu in Minnesoti sporočamo, da jih bo v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik.

Mr. OTO PEZDIE,

ki je pooblaščen pobirati naročila in izdajati tozadevna potrdila. Upravišтво "Glas Naroda".

Prosti nasvet in informacije priseljencem.

"The Bureau of Industries and Immigration" za državo New York varuje in pomaga priseljencem, ki so bili osleparjeni, oropani ali s katerimi se je slabo ravljalo.

Brezplačno se daje nasvete priseljencem, kateri so bili osleparjeni od bankirjev, odvratnikov, trgovcev z zemljišči, prodajalcev parobrodskih listkov, spremljevalcev, kažipotov in posestnikov gostila.

Daje se informacije v naravnih jezicah: kako postati državljan, kjer se oglašati za državljanske listine.

Sorodniki naj bi se sestali s priseljenci na Ellis Islandu ali pri Barge Office.

DEŽAVNI DELAVNI DEPARTAMENT
(State Department of Labor)
BUREAU OF INDUSTRIES AND IMMIGRATION.

Urad v mestu New Yorku: 86 East 29th St., odprt vsaki dan od 9. ure jutraj do 5. popoldne in v uradu sveder od 8. do 10. ure.

POZOR ROJAKI!

Najbolji ušesni mazilo za ženske in moške lase, kakor tudi za moške brke in brado. Ako se rahi to mazilo, zraščajo v 6 tednih krasni, gosti in dolgi lasje, kakor tudi moškimi krasne brke in brado in nebo do odpadali in ne osiveli. Revmatizem, kostbol ali trganje v rokah, nogah in križu v 8 dneh popolnoma odpravljeno. Opekline, bube, ture, kraste in grinte, potne noze, kurje oči, bradavice, osebine v par dneh popolnoma odstranjeni. Kdor bi svoje zdravila brez uspeha rabil, mu jamčimo za \$5.00. Pišite takoj po cenik in knjižico, pošljem zastoj.

JAKOB WAHČIČ,
1092 E. 64th St., Cleveland, Ohio.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA". NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DEŽAVAH.

Veliki vojni atlas

vojskujočih se evropskih držav in pa kolonij-skih posestev vseh yelesil.

Obsega 11 raznih zemljevidov.

na 20tih straneh in vsaka stran je 104 pri 134 palca velika. Cena samo 25 centov.

Manjši vojni atlas

obsega devet raznih zemljevidov

na 8 straneh, vsaka stran 8 pri 14 palcev.

Cena samo 15 centov.

Vsi zemljevidi so narejeni v raznih barvah, da se vsak lahko spozna. Označena so vsa večja mesta, število prebivalcev držav in posameznih mest. Ravno tako je povsod tudi označen obseg površine, katero zavzemajo posamezne države.

Pošljite 25c. ali pa 15c. v znakmah in natančen naslov in mi vam takoj odpošljemo zaželeni atlas. Pri večjem odjemu damo popust.

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

NAJBOLJŠA SLOVENSKO-ANGLEŠKA SLOVNICA

Prirejena za slovenski narod, s 50-delovanjem več strokovnjakov, je založila Slovenic Publishing Co., 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

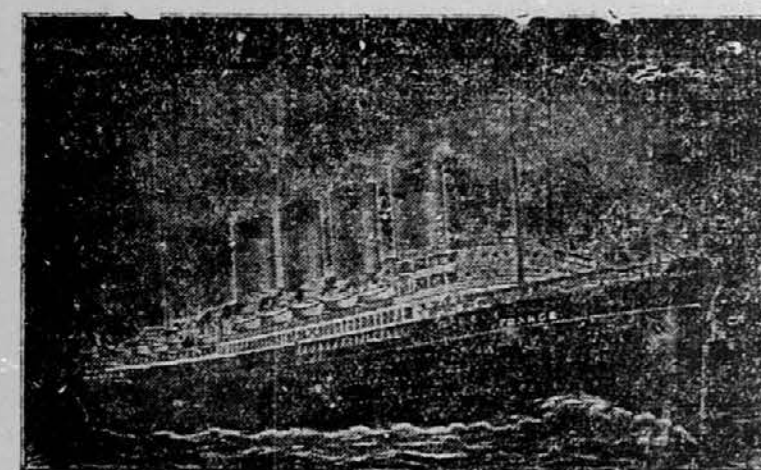
Cena v platnu vezani \$1.00. Rojaki v Cleveland, O. dobe isto v podružnici Fr. Sakser, 1604 St. Clair Ave., N. E.

Compagnie Generale Transatlantique

(Francoska parobrodna družba.)

Direktna črta do Havro, Pariza, Svica, in mesta in Ljubljano

"LA SAVOIE" "LA LOIRE" "LA FRANCE" "LA NORMANDIE" "LA BRETAGNE" "LA GUYANNE" "LA MARTINIQUE" "LA GUAYANA" "LA REUNION" "LA MAYOTTE" "LA COMORE" "LA SEYCHELLES" "LA MAURITIUS" "LA ZAMBIA" "LA ZIMBABWE" "LA BOTSWANA" "LA NAMIBIA" "LA SWAZILAND" "LA LESOTHO" "LA MALI" "LA NIGER" "LA CHAD" "LA KENYA" "LA TANZANIA" "LA ZAMBIA" "LA ZIMBABWE" "LA BOTSWANA" "LA NAMIBIA" "LA SWAZILAND" "LA LESOTHO" "LA MALI" "LA NIGER" "LA CHAD" "LA KENYA" "LA TANZANIA"

"Chicago", "La Touraine", "Rochambeau" in "Niagara"

Glavna agencija: 19 STATE STREET, NEW YORK

corner Pearl St., Chesbrough Building.

Redni parniki odplujejo vedno ob sredah in pristanjajo v Ljubljano 57. N. E.

Zanesljivo pride sedaj

denar v staro domovino.

Do dobrega sem se prepričal, da dospejo denarne pošiljke tudi sedaj zanesljivo v roke naslovnikom; razlika je le ta, da potrebujejo pošiljke v sedanjem času 20 do 24 dni.

Torej ni nobenega dvoma za pošiljanje denarjev sorodnikom in znancem v staro domovino.

100 K velja sedaj \$16.00 s poštnino vred.

FRANK SAKSER

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.